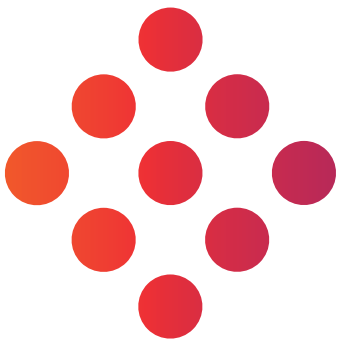

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרץ 2018

Q1

תוכן העניינים

87	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
88	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
89	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
90	תמצית מאזן מאוחד
91	תמצית דוח על השינויים בהון
93	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
96	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים
96	ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית
99	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
100	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
102	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
105	ביאור 5 ניירות-ערך
111	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
115	ביאור 7 פיקדונות הציבור
116	ביאור 8 זכויות עובדים
121	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
129	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
133	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
142	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
154	ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גשת ההנהלה
157	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
175	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
178	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
191	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
192	ביאור 17 צמצום פעילות בנק הפועלים שוויץ

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדיקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה ששינומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב(ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק, לביאור 10.ג. בדבר חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ולביאור 10 ד. בדבר החקירה בנושא FIFA.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 23 במאי 2018

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

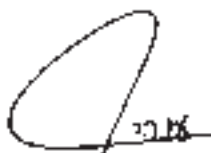
במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר	ביאור		
10,889	2,518	2,601	2	הכנסות ריבית
(2,192)	(445)	(443)	2	הוצאות ריבית
8,697	2,073	2,158		הכנסות ריבית, נטו
323	107	250	(2)6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,374	1,966	1,908		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
637	182	226	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,111	1,302	1,280		עמלות
185	45	27		הכנסות אחרות
5,933	1,529	1,533		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
*4,555	*1,182	1,130		משכורות והוצאות נלוות
1,475	361	365		אחזקה ופחת בניינים וציוד
*3,586	*674	858		הוצאות אחרות
9,616	2,217	2,353		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,691	1,278	1,088		רווח לפני מסים
2,077	522	473		הפרשה למסים על הרווח
2,614	756	615		רווח לאחר מסים
17	4	4		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח נקי:				
2,631	760	619		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
29	7	9		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,660	767	628		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים				
רווח בסיסי				
2.00	0.58	0.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל				
1.99	0.57	0.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סיווג מחדש של רכיבי עלות אקטואריים מסוימים של ההטבות לעובדים מהוצאות שכר להוצאות אחרות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג.3](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עופר לוי
משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ידין ענתבי
משנה למנכ"ל,
ממונה על החטיבה הפיננסית

ארי פינטו
המנהל הכללי

עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 23 במאי 2018

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור
2,631	760	619	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
29	7	9	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,660	767	628	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
212	194	(339)	התאמות בגין הצגת נ"רות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
4	2	(5)	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
(122)	11	79	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
1	1	-	רווחים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
95	208	(265)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(39)	(72)	99	השפעת המס המתייחס
56	136	(166)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(2)	(1)	-	בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
54	135	(166)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2,687	896	453	הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
27	6	9	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,714	902	462	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.
 *** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 31 במרץ 2018

31 בדצמבר	31 במרץ			
2017	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר		ביאור	
נכסים				
86,114	77,088	78,148		מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,442	74,894	61,538	5	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
684	144	608		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
282,507	273,962	288,067		אשראי לציבור
(3,844)	(3,980)	(3,964)		הפרשה להפסדי אשראי
278,663	269,982	284,103	13,6	אשראי לציבור, נטו
2,292	2,265	2,476		אשראי לממשלות
203	157	106		השקעות בחברות כלולות
3,392	3,303	3,326		בניינים וציוד
12,013	12,262	12,273	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,621	5,752	5,617		נכסים אחרים ⁽¹⁾
454,424	445,847	448,195		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
347,351	337,518	344,810	7	פיקדונות הציבור
4,149	4,199	3,602		פיקדונות מבנקים
320	489	385		פיקדונות הממשלה
367	98	6		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,058	31,171	26,214		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,049	12,815	11,436	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
25,126	24,479	25,526		התחייבויות אחרות (מזה: 656; 663; 627 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
418,420	410,769	411,979		סך-כל ההתחייבויות והון
35,863	34,909	36,084	9	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
141	169	132		זכויות שאינן מקנות שליטה
36,004	35,078	36,216		סך-כל ההון
454,424	445,847	448,195		סך-כל ההתחייבויות והון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה הון	סך-הכל
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004
-	-	-	-	628	628	(9)	619
-	-	-	-	(245)	(245)	-	(245)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	4	4	-	-	4	-	4
24	(24)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(166)	-	(166)	-	(166)
8,148	39	8,187	(952)	**28,849	36,084	132	36,216

* בניכוי 3,101,627 יתרת מניות באוצר.

** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה הון	סך-הכל
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	767	767	(7)	760
-	-	-	-	(41)	(41)	-	(41)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	1	1	-	-	1	-	1
-	-	-	135	-	135	1	136
-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
8,146	75	8,221	(705)	27,393	34,909	169	35,078

* בניכוי 3,826,495 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה הון	סך-הכל
8,146	74	8,220	(840)	26,667	34,047	178	34,225
-	-	-	-	2,660	2,660	(29)	2,631
-	-	-	-	(861)	(861)	-	(861)
(39)	-	(39)	-	-	(39)	-	(39)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	2	2	-	-	2	-	2
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	54	-	54	2	56
-	-	-	-	-	-	2	2
-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
8,124	59	8,183	(786)	28,466	35,863	141	36,004
יתרה ליום 1 בינואר 2017							
רווח (הפסד) נקי לתקופה							
דיבידנד							
רכישה עצמית של מניות							
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
מימוש אופציות למניות							
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
גידול בזכויות שאינן מקנות שליטה							
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת							
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017							

* בניכוי 4,311,952 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2017	*2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת		
2,631	760	619
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת		
(17)	(4)	(4)
602	142	166
21	5	5
323	107	250
(255)	(99)	(111)
(24)	(9)	(1)
(51)	(21)	(13)
(2)	9	(83)
(65)	12	5
22	(21)	73
(4)	(4)	(18)
1,930	751	(107)
968	533	(992)
שינוי נטו בכספים שוטפים		
(103)	(351)	(260)
3,375	571	(3,780)
211	140	67
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות		
(468)	275	(641)
1,188	441	259
10,282	3,237	(4,566)

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.ג.2](#) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	*2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה			
(1,248)	(2,624)	(801)	פיקדונות בבנקים
1,677	**3,551	(2,543)	אשראי לציבור
267	294	(184)	אשראי לממשלות
(309)	231	76	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(130)	-	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
131	5	5	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(38,829)	(12,188)	(6,042)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
12,559	2,448	8,899	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
27,795	4,971	4,933	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
(9,110)	*(1,991)	(3,169)	רכישת תיקי אשראי
190	190	119	תמורה ממכירת תיקי אשראי
10	1	20	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
(3)	(1)	-	השקעה בחברות כלולות
(662)	(95)	(104)	רכישת בניינים וציוד
80	33	17	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(7,582)	(5,175)	1,226	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון			
(174)	(162)	(586)	פיקדונות מבנקים
9,367	(599)	(2,688)	פיקדונות מהציבור
(25)	144	65	פיקדונות מהממשלה
(89)	(375)	(374)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
316	96	96	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(4,399)	(2,107)	(2,174)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(861)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
(39)	-	-	רכישה עצמית של מניות
(12)	4	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
4,084	(2,999)	(5,661)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
6,784	(4,937)	(9,001)	גידול (קיטון) במזומנים
78,328	78,328	82,877	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(2,235)	(942)	223	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
82,877	72,449	74,099	יתרת מזומנים לסוף התקופה

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם [ביאור 1.1 ג.2](#) להלן.
** סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2017	2018 *2017	
מבוקר	בלתי מבוקר		
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו			
11,391	2,790	2,667	ריבית שהתקבלה
(2,525)	(927)	(882)	ריבית ששולמה
42	**35	25	דיבידנדים שהתקבלו
(1,533)	(1,955)	(857)	מסים על הכנסה ששולמו
178	1	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

* הוצג מחדש לאור יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בדבר דוח על תזרימי מזומנים, כאמור בהוראות נושא 230 בקודיפיקציה. ראה גם ביאור ג.1.2 (2) להלן.
** סוג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2018 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 23 במאי 2018.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוצגים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור החל מיום 1 בינואר 2018. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר כי ככלל, הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. באשר להכנסות אשר בתחולת התקן החדש, בעיקר הכנסות מעמלות, לא חל שינוי מהותי בעיתוי או במדידה של הכנסות אילו. לאור האמור, ההשפעה של אימוץ ההוראות הנ"ל על תמצית הדוחות הכספיים ביניים אינה מהותית.

(2) חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו; רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה; רווח למניה; דוח על תזרימי המזומנים; דיווח לתקופות ביניים; היוון ריבית; וערבויות

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי המזומנים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית"
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות"

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלות מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המתחייבים. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. מתכונת הדיווח בדבר דוח על תזרימי מזומנים, לרבות מספרי ההשוואה בתקופות קודמות, הותאמה למתכונת הדיווח הנדרשת.

לאור השלכות ועדת שטרם, כמפורט בביאור 16 להלן, והצורך בהיפרדות מקבוצת ישראל, הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע. סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים בחן הבנק את התקיימות הקריטריונים לסיווג קבוצת ישראל כפעילות מוחזקת למכירה ופעילות מופסקת בהתאם ל-ASC 360-10 ו-ASC 205-20. היות ובשלב זה, לא קיים צפי ברמה גבוהה, שהמכירה תושלם תוך שנה ממועד הדיווח, השקעת הבנק בקבוצת ישראל אינה עומדת בתנאים לסיווגה כמוחזקת למכירה, וכפעילות מופסקת. להערכת הבנק אם וכאשר תסווג קבוצת ישראל כמוחזקת למכירה, תהיה לכך השפעה על אופן הצגת הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

להלן פירוט הסעיפים העיקריים המיוחסים לקבוצת ישראלכרט, כפי שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 31 במרץ 2018:
א. הרכב הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לקבוצת ישראלכרט*:

ליום 31 במרץ 2018	
13,310	אשראי לציבור, נטו
282	בניינים וציוד
393	אחרים
13,985	סך כל הנכסים של קבוצת ישראלכרט
14,669	התחייבויות אחרות
607	אחרות
15,276	סך כל ההתחייבויות של קבוצת ישראלכרט

ב. רווח והפסד המיוחס לקבוצת ישראלכרט*:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	
	הכנסות:
76	הכנסות ריבית, נטו
488	עמלות
3	אחרות
	הוצאות:
34	הוצאות בגין הפסדי אשראי
86	משכורות והוצאות נלוות
245	הוצאות אחרות
23	אחרות
179	רווח לפני מסים
48	הפרשה למסים על הרווח
131	רווח נקי

* ללא יתרות הדדיות עם הבנק.

(3) תיקון בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה – ASU 2017-07

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות). יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון. במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

נדרש ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2018 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בארצות-הברית, בשינויים המתחייבים.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי. השפעת הסיווג מחדש לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 ולתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017, הינה 288 ו-68 מיליון ש"ח, בהתאמה, שסווגו מסעיף משכורות והוצאות נלוות לסעיף הוצאות אחרות.

(4) עדכון סף מהותיות להיוון עלויות תוכנה

בהמשך לאמור בביאור 1.11.1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017, החל מיום 1 בינואר 2018 עדכן הבנק את סף המהותיות להיוון עלויות תוכנה ל-750 אלפי ש"ח (חלף 1 מיליון ש"ח).

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושאים הבאים:

נושא	עיקרי ההוראות	מועד תחילה והוראות מעבר	השפעה על הבנק
תיקון בדבר מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - ASU 2016-13	מטרתו העיקרית של התיקון הינה לספק מידע שימושי יותר בנוגע להפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסיים ומחויבויות למתן אשראי. לצורך כך התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו, בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים לאורך חיי האשראי ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות-חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות. בנוסף, ישתנה האופן שבו נרשמות ירדות ערך של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה, וכן יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.	1 בינואר 2021. ככלל, הכללים החדשים יישמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת.	הבנק נמצא בשלבים ראשוניים של הערכות ליישם ההוראה. בשלב זה אין ביכולתו לאמוד את השפעת התקן על דוחותיו הכספיים.
תיקון בדבר מכשירים פיננסיים - הצגה ומדידה - ASU 2016-01	עיקרי השינויים הצפויים בעקבות יישום התיקון, הינם: השקעות במכשירים הוניים, ככלל, תימדדנה לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלף המדידה הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר. עם זאת, ניתן למדוד השקעות בניירות-ערך הוניים שהשווי ההוגן שלהן אינו ניתן לקביעה בנקל לפי עלות בניכוי ירדת-ערך, תוך התאמות לשינויים במחירים נצפים בעסקות רגילות עבור השקעה זהה או דומה של אותו מנפיק. כל התאמות לעלות ההשקעה נזקפות לרווח והפסד. כמו-כן יעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים.	1 בינואר 2019. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שנכללים בקרן הון יסווג מחדש לעודפים.	הבנק נערך ליישום התקן.
תיקון בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור - ASU 2017-12	התיקון מקל ומפשט את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור. כמו-כן, התיקון מרחיב את היכולת של בנקים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים.	1 בינואר 2019.	הבנק נערך ליישום התקן.
חכירות - ASU 2016-02	המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח. עיקרי השינויים בעקבות יישום כללים אלה, הינם: בנקים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית. בגין עסקות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה.	1 בינואר 2020.	הבנק בוחן את ההשפעה של התיקון על דוחותיו הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	2018	
א. הכנסות ריבית*		
2,300	2,342	מאשראי לציבור
13	16	מאשראי לממשלות
51	73	מפיקדונות בבנקים
10	11	מפיקדונות בבנק ישראל וממוזמנים
144	159	מאגרות-חוב
2,518	2,601	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**		
(236)	(288)	על פיקדונות הציבור
(2)	(1)	על פיקדונות הממשלה
(4)	(7)	על פיקדונות מבנקים
-	1	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(202)	(148)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(1)	-	על התחייבויות אחרות
(445)	(443)	סך-כל הוצאות ריבית
2,073	2,158	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**		
(24)	(16)	הכנסות ריבית
(3)	(3)	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב		
3	3	מוחזקות לפדיון
136	153	זמינות למכירה
5	3	למסחר
144	159	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	2018	
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
11	(1)	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג'להל) ⁽¹⁾
(1,037)	683	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
(1,026)	682	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב		
52	85	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
(10)	(18)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽³⁾
42	67	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו		
1,088	(595)	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
83	52	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾
(26)	(8)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾⁽⁴⁾
6	5	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
63	49	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח		
-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו		
4	18	
171	221	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (4) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-8 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017: כ-26 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	2018	
2	4	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
7	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
2	-	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
11	5	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
182	226	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:		
8	1	חשיפת ריבית
1	-	חשיפת מטבע-חוץ
2	4	חשיפה למניות
11	5	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור – פירוט נוסף***

1. גידורי שווי הוגן		
(1)	2	חוסר האפקטיביות של הגידורים
2. גידורי תזרים מזומנים		
9	(5)	חוסר האפקטיביות של הגידורים
3	2	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
11	(1)	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

*** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-4 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017: כ-5 מיליוני ש"ח).

(2) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-0 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017: כ-2 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ בשנת 2018 ובשנת 2017

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות ערך מיתוגם*, נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(166)	-	(166)	52	-	5	(223)	שינוי נטו במהלך התקופה
(952)	3	(949)	(1,190)	(1)	(48)	290	יתרה ליום 31 במרץ 2018
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	יתרה ליום 1 בינואר 2017
135	1	136	8	1	(14)	141	שינוי נטו במהלך התקופה
(705)	2	(703)	(1,152)	(1)	(47)	497	יתרה ליום 31 במרץ 2017

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2017

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות ערך מיתוגם*, נטו לאחר השפעת גידורים**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(840)	1	(839)	(1,160)	(2)	(33)	356	יתרה ליום 1 בינואר 2017
54	2	56	(82)	1	(20)	157	שינוי נטו במהלך השנה
(786)	3	(783)	(1,242)	(1)	(53)	513	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

* התאמות מיתוגם דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 ** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ בשנת 2018 ובשנת 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרץ 2017			31 במרץ 2018		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
186	(73)	259	(150)	84	(234)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(45)	20	(65)	(73)	32	(105)
שינוי נטו במהלך התקופה					
141	(53)	194	(223)	116	(339)
התאמות מתרגום*					
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים**					
(44)	-	(44)	23	-	23
30	(16)	46	(18)	10	(28)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(14)	(16)	2	5	10	(5)
גידור תזרימי מזומנים					
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
1	-	1	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
1	-	1	-	-	-
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה					
(11)	8	(19)	23	(13)	36
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
19	(11)	30	29	(14)	43
שינוי נטו במהלך התקופה					
8	(3)	11	52	(27)	79
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
136	(72)	208	(166)	99	(265)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
1	-	1	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
135	(72)	207	(166)	99	(265)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

- ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
 ג. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	389	(107)	282
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	(177)	52	(125)
שינוי נטו במהלך השנה	212	(55)	157
התאמות מתרגום*			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(65)	-	(65)
גידורים**	69	(24)	45
שינוי נטו במהלך השנה	4	(24)	(20)
גידור תזרימי מזומנים			
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	1	-	1
שינוי נטו במהלך השנה	1	-	1
הטבות לעובדים			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה	(268)	90	(178)
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	146	(50)	96
שינוי נטו במהלך השנה	(122)	40	(82)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	95	(39)	56
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	2	-	2
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	93	(39)	54

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 31 במרץ 2018

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
421	421	4	-	425
של מוסדות פיננסיים בישראל				
421	421	4	-	425
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר רווחים	הפסדים	שווי הוגן*
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
31,986	31,756	231	(1)	31,986
של ממשלת ישראל				
10,512	10,714	17	(219)	10,512
של ממשלות זרות				
44	42	2	-	44
של מוסדות פיננסיים בישראל				
5,797	5,831	24	(58)	5,797
של מוסדות פיננסיים זרים				
307	303	6	(2)	307
של אחרים בישראל				
1,415	1,405	16	(6)	1,415
של אחרים זרים				
50,061	50,051	296	(286)	50,061
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה				
מניות				
2,065	1,752	325	(12)	(1)2,065
של אחרים				
52,126	51,803	(2)621	(2)(298)	(1)52,126
סך-כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 970 מיליוני ש"ח.
(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2018

הערך במאזן (במניות-עלות)	עלות מופחתת (רווחים שטרם מומשו) לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
8,876	8,865	11	-	8,876
69	68	1	-	69
2	2	-	-	2
8,947	8,935	12	-	8,947
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל				
8,876	8,865	11	-	8,876
69	68	1	-	69
2	2	-	-	2
8,947	8,935	12	-	8,947
מניות				
של אחרים				
44	47	-	(3)	44
8,991	8,982	12	(3)	8,991
61,542	61,206	637	(301)	61,538

ליום 31 במרץ 2018

פחות מ-12 חודשים	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%				20-40%	הפסדים שטרם מומשו		
(1)	-	-	-	(1)	(1)	-	-	-	2,188
(203)	-	(16)	923	(203)	(203)	-	(16)	923	8,980
(55)	-	(3)	301	(55)	(55)	-	(3)	301	3,826
(2)	-	-	-	(2)	(2)	-	-	-	67
(4)	-	(2)	184	(4)	(4)	-	(2)	184	298
(265)	-	(21)	1,408	(265)	(265)	-	(21)	1,408	15,359
אגרות-חוב ומלוות									
של ממשלת ישראל									
(1)	-	-	-	(1)	(1)	-	-	-	2,188
(203)	-	(16)	923	(203)	(203)	-	(16)	923	8,980
(55)	-	(3)	301	(55)	(55)	-	(3)	301	3,826
(2)	-	-	-	(2)	(2)	-	-	-	67
(4)	-	(2)	184	(4)	(4)	-	(2)	184	298
(265)	-	(21)	1,408	(265)	(265)	-	(21)	1,408	15,359
מניות									
של אחרים									
(12)	-	-	-	(12)	(12)	-	-	-	839
(277)	-	(21)	1,408	(277)	(277)	-	(21)	1,408	16,198

4 שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 970 מיליוני ש"ח.
 - (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 - (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו-[ביאור 3](#).
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
411	411	4	-	415
411	411	4	-	415
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
44,892	44,628	269	(5)	44,892
9,094	9,146	27	(79)	9,094
94	92	2	-	94
6,835	6,813	42	(20)	6,835
713	704	10	(1)	713
2,626	2,601	30	(5)	2,626
64,254	63,984	380	(110)	64,254
מניות				
2,225	1,851	380	(6)	(1)2,225
66,479	65,835	(2)760	(116)(2)	(1)66,479

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח.
(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
7,862	7,860	6	(4)	7,862
78	77	1	-	78
3	3	-	-	3
7,943	7,940	7	(4)	7,943
מניות				
61	63	1	(3)	61
8,004	8,003	(2)8	(2)7	8,004
(1)74,898	74,249	772	(123)	74,894
(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות				
להלן יתרת החוב הרשומה של:				
23	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית			

ליום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%		סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	
	20-40%			20-40%		
(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלוות						
(2)	-	(2)	73	(3)	-	(3)
(4)	-	(4)	404	(75)	-	(75)
(5)	-	(5)	636	(15)	-	(15)
-	-	-	-	(1)	-	(1)
(2)	-	(2)	386	(3)	-	(3)
(13)	-	(13)	1,499	(97)	-	(97)
מניות						
-	-	-	-	(6)	-	(6)
(13)	-	(13)	1,499	(103)	-	(103)

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה **ביאור 2 וביאור 3**.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
423	423	5	-	428
423	423	5	-	428
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
35,528	35,193	335	-	35,528
13,097	13,233	14	(150)	13,097
73	68	5	-	73
6,327	6,298	47	(18)	6,327
402	396	8	(2)	402
2,223	2,194	34	(5)	2,223
57,650	57,382	443	(175)	57,650
מניות				
2,159	1,765	406	(12)	(1)2,159
59,809	59,147	(2)849	(2)(187)	(1)59,809

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
5,069	5,066	3	-	5,069
71	70	1	-	71
3	3	-	-	3
5,143	5,139	4	-	5,143
מניות				
67	70	-	(3)	67
5,210	5,209	(2) ⁴	(2) ⁽³⁾	5,210
(1) ^{65,447}	64,779	858	(190)	65,442

ליום 31 בדצמבר 2017						
סך-הכל	12 חודשים ומעלה		סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		סך-הכל
	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
	20-40%	0-20%		20-40%	0-20%	
(4) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש						
אגרות-חוב ומלוות						
(78)	-	(78)	3,184	(72)	-	(72)
(10)	-	(10)	784	(8)	-	(8)
(1)	-	(1)	50	(1)	-	(1)
(3)	-	(3)	378	(2)	-	(2)
(92)	-	(92)	4,396	(83)	-	(83)
מניות						
-	-	-	-	(12)	-	(12)
(92)	-	(92)	4,396	(95)	-	(95)

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.3 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרץ 2018							
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור			
יתרת חוב רשומה							
152,254	23,965	128,289	1,324	-	126,965	חובות שנבדקו על בסיס פרטי	
159,778	-	159,778	54,016	66,209	39,553	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾	
75,792	-	75,792	-	65,996	9,796	(1) מזה: לפי עומק פיגור	
312,032	23,965	288,067	55,340	66,209	166,518	סך-הכל ⁽²⁾	
(2) מזה:							
1,257	-	1,257	620	-	637	חובות בארגון מחדש	
1,333	-	1,333	130	-	1,203	חובות פגומים אחרים	
2,590	-	2,590	750	-	1,840	סך-הכל חובות פגומים	
939	-	939	92	591	256	חובות בפיגור 90 ימים או יותר	
3,587	-	3,587	310	2	3,275	חובות בעייתיים אחרים	
7,116	-	7,116	1,152	593	5,371	סך-הכל חובות בעייתיים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*							
2,286	6	2,280	208	-	2,072	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי	
1,684	-	1,684	844	336	504	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾	
399	-	399	-	336	63	(3) מזה: לפי עומק פיגור***	
3,970	6	3,964	1,052	336	2,576	סך-הכל ⁽⁴⁾	
536	-	536	207	-	329	(4) מזה: בגין חובות פגומים	

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-9,796 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.17: 7,552 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).
- *** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-265 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 244 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 31 במרץ 2017				
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
156,249	28,958	127,291	2,000	-	125,291	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
146,671	-	146,671	51,620	62,501	32,550	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
69,815	-	69,815	-	62,263	7,552	(1) מזה: לפי עומק פיגור
302,920	28,958	273,962	53,620	62,501	157,841	סך-הכלל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,705	-	1,705	623	-	1,082	חובות בארגון מחדש
1,751	-	1,751	139	-	1,612	חובות פגומים אחרים
3,456	-	3,456	762	-	2,694	סך-הכלל חובות פגומים
794	-	794	81	551	162	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,669	-	3,669	239	26	3,404	חובות בעייתיים אחרים
7,919	-	7,919	1,082	577	6,260	סך-הכלל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,438	7	2,431	147	-	2,284	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,549	-	1,549	748	341	460	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
391	-	391	-	341	50	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
3,987	7	3,980	895	341	2,744	סך-הכלל ⁽⁴⁾
736	-	736	139	-	597	(4) מזה: בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-9,796 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.17: 7,552 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-265 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 244 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2017				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
150,919	26,403	124,516	1,451	-	123,065	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
157,991	-	157,991	53,663	65,176	39,152	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
74,285	-	74,285	-	64,940	9,345	(1) מזה: לפי עומק פיגור
308,910	26,403	282,507	55,114	65,176	162,217	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
1,309	-	1,309	637	-	672	חובות בארגון מחדש
1,355	-	1,355	131	-	1,224	חובות פגומים אחרים
2,664	-	2,664	768	-	1,896	סך-הכל חובות פגומים
913	-	913	97	594	222	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,092	-	3,092	237	3	2,852	חובות בעייתיים אחרים
6,669	-	6,669	1,102	597	4,970	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*						
2,196	6	2,190	229	-	1,961	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,654	-	1,654	813	333	508	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
397	-	397	-	333	64	(3) מזה: לפי עומק פיגור***
3,850	6	3,844	1,042	333	2,469	סך-הכל ⁽⁴⁾
545	-	545	227	-	318	(4) מזה: בגין חובות פגומים

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-9,796 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.17: 7,552 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).
- *** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-265 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 244 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,477	7	4,470	1,105	333	3,032	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
250	-	250	150	5	95	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(375)	-	(375)	(212)	(2)	(161)	מחיקות חשבונאיות
273	-	273	84	-	189	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(102)	-	(102)	(128)	(2)	28	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,626	7	4,619	1,128	336	3,155	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
29	-	29	13	-	16	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
656	1	655	76	-	579	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
סך-הכלל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכלל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
107	-	107	136	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(557)	-	(557)	(203)	(20)	(334)	מחיקות חשבונאיות
289	-	289	83	-	206	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(268)	-	(268)	(120)	(20)	(128)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
*(14)	-	*(14)	*9	-	*(23)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
663	-	663	60	-	603	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
125,959	119,506	129,032	אינם נושאים ריבית
89,075	80,911	84,384	נושאים ריבית
215,034	200,417	213,416	סך-הכל לפי דרישה
113,608	112,456	111,747	לזמן קצוב
328,642	312,873	325,163	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
3,575	6,609	4,425	אינם נושאים ריבית
4,640	7,563	3,579	נושאים ריבית
8,215	14,172	8,004	סך-הכל לפי דרישה
10,494	10,473	11,643	לזמן קצוב
18,709	24,645	19,647	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
347,351	337,518	344,810	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
157,695	157,235	160,233	פיקדונות של אנשים פרטיים
56,173	50,463	49,464	פיקדונות של גופים מוסדיים
114,774	105,175	115,466	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	31 במרץ		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפיקדון			
117,257	115,142	119,588	עד 1
81,942	85,521	83,817	מעל 1 עד 10
52,425	51,618	51,323	מעל 10 עד 100
35,600	32,447	35,463	מעל 100 עד 500
60,127	52,790	54,619	מעל 500
347,351	337,518	344,810	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. הטבות לעובדים

31 בדצמבר	31 במרץ	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
פרישה מוקדמת ופיצויים		
**7,727	7,672	7,624
(3,963)	(3,893)	(3,941)
**3,764	3,779	3,683
סכום ההתחייבות השווי ההוגן של נכסי התוכנית עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
מענק אי ניצול ימי מחלה		
379	367	374
-	-	-
379	367	374
סכום ההתחייבות השווי ההוגן של נכסי התוכנית עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
מענק יובל		
37	35	38
-	-	-
37	35	38
סכום ההתחייבות השווי ההוגן של נכסי התוכנית עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה		
617	593	617
-	-	-
617	593	617
סכום ההתחייבות השווי ההוגן של נכסי התוכנית עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
סך-הכל		
**4,797	4,774	4,712
48	44	44
עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות" * מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל		

** סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו***, **

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
4,753	4,753	4,760	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
152	39	36	עלות שירות
153	38	34	עלות ריבית
273	22	(37)	הפסד אקטוארי
(5)	(3)	1	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
*(566)	(110)	(120)	הטבות ששולמו
*4,760	4,739	4,674	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
*4,531	4,539	4,448	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	31 במרץ		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
*4,760	4,739	4,674	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	31 במרץ		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1,877	1,744	1,798	הפסד אקטוארי נטו
1,877	1,744	1,798	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	31 במרץ		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
*8,723	8,632	8,615	מחויבות בגין הטבה חזויה
*8,494	8,432	8,389	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(3,963)	(3,893)	(3,941)	שווי הוגן של נכסי התוכנית

* סווג מחדש.

** כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.

*** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה [סעיף \(4\) להלן](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במילוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
152	39	36	עלות שירות
153	38	34	עלות ריבית
			הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
146	30	43	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
451	107	113	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
273	22	(37)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(146)	(30)	(43)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(5)	(3)	1	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
122	(11)	(79)	סך-הכל הוכר ברווח כולל אחר
451	107	113	סך עלות ההטבה נטו
573	96	34	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2018 לפני השפעת המס

143	הפסד אקטוארי נטו
-----	------------------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך) (3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר		31 במרץ		
2017	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			שיעור היוון
1.25%	1.73%	1.32%		שיעור עליות המדד
2.0%	2.0%	2.0%		שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%		

שיעורי עזיבה משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-7.5% לשנה.

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
2017	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			שיעור היוון
1.48%	1.71%	1.25%		שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%		

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר		31 במרץ	31 בדצמבר		31 במרץ	
2017	2017	2018	2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		שיעור היוון
451	428	444	(381)	(363)	(375)	

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר ומשקפים שיעור גידול ממוצע של כ-1.5% לשנה במונחים ריאליים. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, הגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדי, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

31 בדצמבר	31 במרץ		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
3,731	3,701	3,707	התחייבות לפיצויים
(3,604)	(3,568)	(3,582)	יעודות לפיצויים
127	133	125	התחייבות נטו

יודגש כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות, משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים אינה מהותית. כך לדוגמא, במקרה של ירידה בשיעור של 10% בשווי ההוגן של היעודות לפיצויים תגדל ההתחייבות נטו בסך של כ-20 מיליון ש"ח. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-45% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

הפקדות בפועל		תחזית		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר			
185	43	43	186	הפקדות

* אומדן הפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2018.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ג. תזרימי מזומנים (המשך) (2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	
2018	399
2019	488
2020	368
2021	343
2022	312
2023-2027	1,245
2028 ואילך	2,253
סך-הכל	5,408

הסכם השכר בין הנהלת הבנק לבין ועד ארגון העובדים של הבנק, שהיה בתוקף בשנים 2017-2013 וחל על עובדי הבנק שאינם בחוזה אישי, הסתיים בתום שנת 2017. הצדדים נערכים לכניסה למשא ומתן לקראת הסכם חדש.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

ב. תשלום דיבידנד

ביום 23 במאי 2018 דירקטוריון הבנק החליט על חלוקת דיבידנד בשיעור של כ-40% מרווחי הרבעון הראשון של שנת 2018 בסך של כ-251 מיליון ש"ח המהווה 18.825 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ב. הדירקטוריון קבע את יום 4 ביוני 2018 כיום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד ואת יום 12 ביוני 2018 כיום התשלום.

להלן פרטים בדבר דיבידנד ששולם:

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
25.03.2018	11.04.2018	18.345	245
27.11.2017	14.12.2017	14.08	188
14.08.2017	31.08.2017	24.365	325
23.05.2017	13.06.2017	22.980	307
29.03.2017	18.04.2017	3.105	41

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן הזכויות שאינן מקנות שליטה שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי, נוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עמד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 50%. בשנת 2018 שיעור הניכויים מההון הפיקוחי עומד על 100% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2017	31 במרץ 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
36,582	35,731	36,637	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
1,221	1,221	977	הון רובד 1 נוסף
37,803	36,952	37,614	סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾
9,728	10,538	9,016	הון רובד 2
47,531	47,490	46,630	סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
295,986	290,010	303,068	סיכון אשראי ⁽²⁾
5,114	5,174	4,692	סיכונים שוק
23,672	23,517	23,779	סיכון תפעולי
324,772	318,701	331,539	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾

באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.26%	11.21%	11.05%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.64%	11.59%	11.35%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.64%	14.90%	14.06%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.23%	10.20%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
13.73%	13.70%	13.73%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 9.1 להלן](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 800 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2018, 853 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 ו-1,013 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2017 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור לתאריכי הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2017	31 במרץ 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
19.83%	19.17%	19.80%	
19.83%	19.17%	19.80%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.89%	20.23%	20.86%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾
11.50%	11.50%	11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽¹⁾
בנק הפועלים שוויץ⁽³⁾			
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.93%	24.25%	22.69%	
15.93%	24.25%	22.69%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.00%	24.32%	22.77%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיטיף⁽³⁾			
			יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
25.56%	22.98%	29.04%	
25.81%	23.36%	29.04%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

- (1) השיעורים הנדרשים הינם בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 הכוללת הקלה לסולק לעניין דרישות ההון העצמי והינם בתוקף החל מחודש יוני 2016.
- (2) בנק פודיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.
- (3) בהתאם למדווח לרגולטור המקומי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונדליות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2017	31 במרץ 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
הון עצמי רובד 1			
36,004	35,078	36,216	סך ההון
24	(11)	(83)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
36,028	35,067	36,133	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
(32)	(35)	(40)	מסים נדחים לקבל
-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
(24)	(25)	(28)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(56)	(60)	(68)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
610	724	572	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
36,582	35,731	36,637	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
1,221	1,221	977	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
1,221	1,221	977	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
37,803	36,952	37,614	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
6,028	6,913	5,228	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,700	3,625	3,788	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
9,728	10,538	9,016	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	-	ניכויים:
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
9,728	10,538	9,016	סך-הכל הון רובד 2
47,531	47,490	46,630	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2017	31 במרץ 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	10.91%	10.85%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
0.04%	0.04%	-	השפעת הוראות המעבר
11.05%	10.95%	10.85%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
0.21%	0.26%	0.20%	השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות*
11.26%	11.21%	11.05%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

2. רכיבי הון הנתונים לתנודות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מניירות-ערך זמינים למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרץ 2018:

השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	
באחוזים		
(0.03%)	(0.03%)	בנק בנתוני המאוחד
(1.32%)	(0.71%)	ישראל

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ח. יעד הלימות הון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי של 13.5% זאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי הנתונים ליום 31 במרץ 2018, הינם 10.23% ו-13.73%, בהתאמה.

על-פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 החל מיום 31 בדצמבר 2017 עומד על 10.75%.

ט. דרישות הון בגין חובות בביטחון נכס למגורים

ביום 15 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 203 בנושא חובות בביטחון נכס למגורים, לפיו הלוואות המובטחות במלואן על-ידי משכנתאות על נכס למגורים בשיעור מימון הגבוה מ-60%, תשוקללנה בשיעור של 60%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום פרסומה וחלה על הלוואות בביטחון נכס למגורים אשר ניתנו מיום 15 במרץ 2018.

י. התייעלות תפעולית

השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות הון, המוערכת בכ-0.2% ליום 31 במרץ 2018, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017. בחודש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן).

במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון. בהתאם למכתב הנוסף, הוארך תוקפו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

יא. הנפקה פרטית של כתבי התחייבויות נדחים (CoCo)

כחלק ממסגרת גיוסים של מכשירי חוב והון משני בסך של 6 מיליארד ש"ח לשנת 2018 שאישר דירקטוריון הבנק, ביום 26 לאפריל 2018 ביצעה פועלים הנפקות (חברה בת בבעלות מלאה המשמשת זרוע הנפקות של הבנק) הנפקה פרטית למשקיעים מוסדיים של כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202, אשר יהוו חלק מהון רובד 2 של הבנק, צמודים למדד ונושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.42% בסכום קרן כולל של כ-1.06 מיליארד ש"ח, לפירעון בשנת 2028. פועלים הנפקות תהא רשאית לרשום את כתבי ההתחייבות הנדחים כאמור למסחר ברשימה הראשית בבורסה. עד למועד הרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה, ככל שיבוצע, יישאו כתבי ההתחייבות הנדחים ריבית שנתית בשיעור כאמור ובתוספת שיעור שנתי של 0.2%.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

י.ב. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%. יחס המינוף של הבנק ושל חברות ושל משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט, ככל שקיימים.

31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2017	31 במרץ 2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחד		
37,803	36,952	37,614
הון רובד 1*		
513,037	506,326	509,845
סך החשיפות*		
באחוזים		
7.37%	7.30%	7.38%
יחס מינוף		
6.00%	6.00%	6.00%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים		

ב. חברות בת משמעותיות

ישראל		
ישראל		
12.52%	11.86%	12.37%
יחס מינוף		
5.00%	5.00%	5.00%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים		
בנק הפועלים שוויץ**		
7.04%	10.40%	7.65%
יחס מינוף		
בנק פזיטיף		
14.29%	18.96%	22.60%
יחס מינוף		
3.00%	3.00%	3.00%
יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית		

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף ליום 31 במרץ 2018, המוערכת בכ-0.12% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017.

** על-פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.

השפעת גידול	השפעת קיטון
ב-1 מיליארד ש"ח	ב-100 מיליוני ש"ח
בסך החשיפות	בהון רובד 1
באחוזים	

ג. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 31 במרץ 2018:

(0.01%)	(0.02%)	בנק בנתוני המאוחד
(0.53%)	(0.45%)	ישראל

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 62. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאחד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	באחוזים
א. בנתוני המאחד⁽¹⁾			
122%	128%	119%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק⁽²⁾			
120%	122%	116%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ג. חברות בת משמעותיות*			
בנק הפועלים שוויץ			
200%	226%	207%	יחס כיסוי נזילות בהתאם לרגולציה המקומית
80%	80%	90%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית**

* בשלב זה, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקן 342. בהמשך, חברות כרטיסי האשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי, אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן. כמו-כן, בנק פוזיטיף אינו כפוף בתורכיה להוראת יחס כיסוי נזילות.

** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית גדל ב-10% כל שנה עד לשיעור של 100% בשנת 2019.

(1) החל מיום 1 בינואר 2017 היחס במאחד מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

(2) היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב מדי יום, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. בהתאם לפרסום בנק ישראל בקובץ שאלות ותשובות מיום 29 בספטמבר 2016 בנושא הכללה בדיווח סולו של תאגיד בנקאי, חברות בת המחזיקות נכסים נזילים עבור התאגיד, החל מיום 1 ביולי 2017 חישוב יחס כיסוי נזילות סולו כולל חברות בנות אלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר		31 במרץ		
2017	2018	2017	2018	
מבוקר		בלתי מבוקר		
397	374	440	374	(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך
4	35	58	35	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
				(3) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:
154	154	161	154	בשנה הראשונה
148	144	160	144	בשנה השנייה
121	120	140	120	בשנה השלישית
110	110	108	110	בשנה הרביעית
102	102	98	102	בשנה החמישית
576	573	539	573	מעל חמש שנים
1,211	1,203	1,206	1,203	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

(4) פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2017	2018	2017	2018	
מבוקר		בלתי מבוקר		
186	101	186	101	הערך בספרים של האשראי שנמכר
190	119	190	119	תמורה שהתקבלה במזומן
4	18	4	18	סך-הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי

ב. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 31 במרץ 2018, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם בכ-165 מיליוני ש"ח.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 25.ג (א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 (להלן: "הביאור השנתי ל-2017").

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בביאור השנתי ל-2017 בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לתביעה שפורטה בסעיף 7 לביאור השנתי ל-2017, בחודש מאי 2018, נפתח בין הצדדים הליך גישור.
2. בחודש אפריל 2018, נקבע לוח זמנים לבירור הליך ערעור שנפתח בפני בית המשפט לערעורים של מחוז קולומביה בארצות-הברית, על פסק דינו של בית המשפט הפדרלי בווישינגטון DC, אשר דחה את התביעה שהוגשה, על-ידי מספר גורמים פלסטיניים, נגד שורה ארוכה של נתבעים וביניהם הבנק. התביעה נסובה, לטענת התובעים, בפעילות ישראל במזרח ירושלים, שטחי יהודה ושומרון ורצועת עזה והסיוע שהנתבעים מעניקים לפעילות זו. ביחס לבנק נטען כי הסיוע נעשה, בין היתר, באמצעות העברות הכספיים שבוצעו דרך סניפי הבנק בארצות-הברית, מימון פעילות ביהודה ושומרון וכיו"ב. נימוקי הערעור מטעם התובעים המקוריים טרם הובאו לידיעת הבנק. סכום התביעה שנדחה עמד על 1 מיליארד דולר של ארצות-הברית כנגד כל הנתבעים.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. תביעות משפטיות (המשך)

3. בחודש מרץ 2018 הוגש ערעור לבית המשפט העליון על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שדחה את הבקשות להגשת התביעות הייצוגיות נגד מספר בנקים וחברות כרטיסי אשראי (ובניהן ישראלכרט ופועלים אקספרס) ושפורטו בסעיף 6 ובסעיף 8 לביאור השנתי ל-2017, בעניין גביית יתר של עמלות בפעילות של המרה ומשלוח של מטבע-חוץ. סכום הערעור הועמד על 11 מיליארד ש"ח.
4. באשר לבקשה להגשת תביעה ייצוגית שפורטה בסעיף 2 לביאור השנתי ל-2017 שהוגשה נגד חמישה בנקים והבנק בתוכם בעניין גביית עמלה בגין העברות מטבע-חוץ, בחודש מרץ 2018, דחה בית המשפט את הבקשה.
5. באשר לערעור לבית המשפט העליון שפורט בסעיף 10 לביאור השנתי ל-2017, שהוגש על פסק דין שדחה בקשה להגשת תביעה ייצוגית נגד שלושה בנקים והבנק בתוכם בעניין גביית ריבית דריבית בהלוואות לדור, בחודש מרץ 2018, הערעור נדחה.

- ב. כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:
 1. ביום 7 במאי 2018, הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ובנק נוסף. התביעה אינה נוקבת בסכום אך המבקש מעריך כי מדובר בסכום גבוה, בהיקף של מיליוני ש"ח ואולי אף למעלה מכך. עניינה של הבקשה בטענה לפיה הבנק גובה עבור הפקדת שיק דחוי באמצעות מכשיר לשירות עצמי או באמצעות יישומון במכשיר סלולרי, עמלה לפי תעריף של הפקדת שיק דחוי בדלפק, בעוד שהיה עליו לגבות עמלה לפי תעריף של הפקדת שיק דחוי בשידור, שהינה בשיעור נמוך יותר.
 2. ביום 1 במאי 2018, הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום אך המבקש מעריך שסכום התביעה גדול מ-2.5 מיליוני ש"ח. עניינה של הבקשה בעמלה שהבנק גובה עבור הדפסה או הפקה של מסמכים המצויים במאגרו הממוחשב של הבנק לבקשת לקוח, בניגוד לדין ולתעריפון הבנק.
 3. ביום 4 בדצמבר 2017, הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ישראלכרט בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ, שתיהן חברות בת של הבנק (להלן ביחד: "הנתבעים"). סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה הינו 180 מיליוני ש"ח. עניינה של הבקשה בטענה לפיה, בחודש דצמבר 2013 העלו הנתבעים את גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות הבנק, על-ידי שינוי מדרג ההנחות והפטורים מעמלת דמי כרטיס וזאת, בחוסר תום לב ותוך עשיית עושר ולא במשפט.
 4. ביום 27 ביוני 2017 הוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק. התביעה אינה נוקבת בסכום. עניינה של הבקשה בטענה לפיה, הבנק גבה עמלת ליווי פיננסי שלא כדון מיחידים או מעסקים קטנים, כאשר חישב עמלה זו כאחוז מתוך הסכום הכולל של עלות בניית הדירה בתוספת עלות הקרקע ולא כאחוז מתוך סכום האשראי שהעמיד הבנק ללקוח. בדיון שנערך ביום 13 בפברואר 2018 הורה בית המשפט על קבלת עמדת המפקחת על הבנקים בקשר עם המחלוקת בין הצדדים.

- א. במהלך שנת 2011, בעקבות הודעת רשויות שוויץ לבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ (להלן: "הפועלים שוויץ"), כי מספר בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית בקשר עם חשד או חשש לסיוע ללקוחות אמריקאים בהעלמת מס מרשויות ארצות-הברית, מסר הפועלים שוויץ לרשויות שוויץ מידע סטטיסטי אודות עסקיו עם לקוחות אמריקאים על מנת שיעבירו אותו לרשויות ארצות-הברית. ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם כי שלטונות ארצות-הברית ושוויץ הגיעו להסדר ("ההסדר השוויצרי") לפיו בנקים שוויצריים מקטיגוריה 2 אשר יבחרו להצטרף להסדר השוויצרי ויעמדו בתנאיו (ביניהם, תשלום קנס, מסירת מידע נרחב אודות החשבונות של לקוחותיהם האמריקאים, אודות כספים שהתקבלו מבנקים אחרים ועוד), לא יועמדו לדין בארצות-הברית בקשר עם עניינים המהווים חלק מהסדר זה. ההסדר השוויצרי מגדיר "קטגוריה 2" כקטגוריה שמתייחסת לבנקים שאינם נתונים לחקירה ושיכולים להצטרף להסדר ולחתום על הסכם אי העמדה לדין (Non-Prosecution Agreement). באותו היום הודיע משרד המשפטים האמריקאי במכתב לבא כוחו של הפועלים שוויץ, כי בהתאם להוראות ההסדר, בנק הפועלים שוויץ לא ייכלל בו בהיותו נתון לחקירה. במכתב האמור לא פורטו טענות או דרישות כלשהן.
- החל מראשית שנת 2015 בעקבות דרישות ובקשות שהתקבלו בבנק ממשד המשפטים האמריקאי (ה-DOJ), מחלקת השירותים הפיננסיים של מדינת ניו-יורק (ה-NYDFS) וה-Federal Reserve, קבוצת הבנק, בסיוע יועציה המשפטיים, מעבירה לרשויות האמריקאיות האמורות נתונים, מידע ומסמכים מקבוצת הבנק בקשר עם פעילות קבוצת הבנק מול לקוחות אמריקאים, ככל שהדבר ניתן ובגבולות הדין. החקירה ואיסוף המידע והמסמכים כמו גם עדכון ותיקוף מאגר המידע הכמותי ביחס ללקוחות האמריקאים של הבנק ושל בנק הפועלים שוויץ (לרבות הסניף בלוקסמבורג והסניף בסינגפור אשר נסגר בשנת 2012) טרם הסתיימו. כחלק מהחקירה הועברו לרשויות בארצות-הברית נתונים ומידע כמותי אודות לקוחות אמריקאים בבנק ובהפועלים שוויץ הגם שעדכון המאגר טרם הושלם. כמו-כן, לבקשת ה-DOJ הנתונים הכמותיים, המתודולוגיה ואופן הבדיקות שערכה קבוצת הבנק נבדקים ומתוקפים במקביל באמצעות צדדים שלישיים (Independent Examiner). אף הליך זה טרם הושלם.

בשלב זה, מחקירת הרשויות האמריקאיות לא הסתיימה, טרם הושגה הסכמה עם הרשויות האמריקאיות בדבר סוג, אופי ומתכונת ההסדר או ההסדרים המוסכמים (אם יושגו) ובכלל זה האם יגובש הסדר כולל לקבוצת הבנק או הסדרים נפרדים ושוניים לבנק ולהפועלים שוויץ. קיים מנעד של אפשרויות לדרגת החומרה של ההסדרים ולמידת האחריות לביצוע עבירות על הדין האמריקאי שיידרשו בנק הפועלים והפועלים שוויץ לקחת על עצמם במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים (אם יושגו). הסדר או הסדרים מוסכמים עם ה-DOJ יכול יהיו מסוג של Non-Prosecution Agreement, Deferred Prosecution Agreement או Plea Agreement. שורה של שיקולים עלולים להשפיע לרעה על ההסדר או ההסדרים (אם יושגו) ובכללם טענות אפשריות ביחס לפעולות מסוימות של בכירים לשעבר בהפועלים שוויץ שעלו במסגרת החקירה, אופי והיקף שיתוף הפעולה עם ה-DOJ וקביעות ביחס לחומרת המעשים והיקפי הפעילות.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

בשלב זה, טרם החל בין נציגי הבנק לבין הרשויות האמריקאיות משא ומתן בדבר הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם לרשויות האמריקאיות במסגרת הסדר או הסדרים מוסכמים אפשריים עמן וטרם הוגדרו המתודולוגיות לחישובם. לפיכך, לא ניתן לדעת בשלב זה האם חישוב איזה מרכיביו של הסדר אפשרי יתבסס על המתודולוגיה הקבועה בהנחיות הענישה בדין האמריקאי (United States Sentencing Guidelines), או, לחלופין, על המתודולוגיה המיושמת בהסדרים המבוצעים תחת קטגוריה 2 להסדר השוויצרי (אשר למיטב ידיעת הבנק לא ישמה בעבר ביחס למוסדות פיננסיים בגין פעילות מחוץ לשוויץ). כמו-כן, טרם סוכמו הקריטריונים לקביעת אוכלוסיית הלקוחות שבגינה עלולה קבוצת הבנק להידרש לשלם לרשויות האמריקאיות או הרכיבים שעליהם יבוסס חישוב התשלום על-פי הסדר אפשרי בהתייחס לאוכלוסיית הלקוחות הרלוונטית. בין הרכיבים עליהם מבוססים הסדרים בתיקים דומים עם ה-DOJ נמנים, בין היתר, רכיב של תשלום בגין סכום אובדן המס שנגרם לרשויות המס בארצות-הברית בגין לקוחות אמריקאים (להלן: "רכיב אובדן המס"), רכיב ההכנסות שהפיקה קבוצת הבנק מלקוחות אמריקאים (להלן: "רכיב ההכנסות מלקוחות אמריקאים") ורכיב של קנס עונשי (להלן: "רכיב הקנס"). הגם שמדובר ברכיבים נפרדים ושונים על-פי הדין האמריקאי, למיטב ידיעת הבנק, קיימת תחליפיות מסוימת בין רכיבים אלו, באופן שמקשה לחזות אילו רכיבים יכללו בהסדר, ככל שיגובש. יתרה מכך, בחינת המידע הפומבי הקיים ביחס להסדרים בתיקים דומים של ה-DOJ בבנקים אחרים אשר לא היו רשאים להיכלל בקטגוריה 2 של התוכנית השוויצרית מעלה כי קיימת שונות רבה בין המתודולוגיות אשר יושמו בכל הסדר, באופן שמקשה על הסתמכות על הסדרים אלה לקביעת המתודולוגיות שלפיהן יחושבו הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם ל-DOJ.

בטרם השלמת עדכון ותיקוף מאגר הלקוחות האמריקאים והגעה להסכמות עם הרשויות האמריקאיות בדבר הקריטריונים לקביעת אוכלוסיית הלקוחות הרלוונטיים לחישוב, התקופות הרלוונטיות לחישוב, רכיב החישוב ואופן החישוב קבוצת הבנק ויועציה המשפטיים אינם יכולים להעריך באופן מהימן את היקף או טווח החשיפה.

עם זאת, כעולה מהסדרים של בנקים אחרים ומשיחות שהתקיימו עם ה-DOJ במהלך החודשים האחרונים בהן נדונו היבטים מסוימים הנוגעים לאופן חישוב הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם, אגב תהליך איסוף הנתונים והמידע שעודנו נמשך, מעריך הבנק, כי הסכומים שתידרש קבוצת הבנק לשלם ל-DOJ יכללו, לכל הפחות, את השבת סכומי רכיב אובדן המס שנגרם לרשויות המס בארצות-הברית על-ידי לקוחות אמריקאים מסוימים שקיבלו מקבוצת הבנק שירותים מסוימים (כדוגמת, בין היתר, חשבונות קוד, הלוואות גב-אל-גב או ניהול חשבון באמצעות חברות המאגדות במדינות אף-שור). ההפרשה שכלל הבנק בדוחותיו מבוססת על רכיב זה וחושבה בהתבסס על המידע הכמותי הקיים בידי קבוצת הבנק נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים בגין לקוחות אלה. המידע שעל בסיסו בוצעה ההפרשה עודנו כפוף לעדכון ולתיקוף. לפיכך, אפשר שקבוצת הבנק תידרש לשלם גם בגין לקוחות אמריקאים נוספים, עם זאת אפשר שטענות קבוצת הבנק ביחס ללקוחות מסוימים תתקבלנה ואלו ייחורגו מהאוכלוסייה הרלוונטית לתשלום.

ההפרשה הכלולה בדוחותיו הכספיים בקשר עם החשיפה ל-DOJ מתייחסת לרכיב אובדן המס בלבד (שלהערכת הבנק הינו גבוה מסכום רכיב ההכנסות מלקוחות אמריקאים) ואינה כוללת רכיב של קנס עונשי או רכיב הכנסות מלקוחות אמריקאים. ההפרשה גם אינה מתבססת על האפשרות של יישום נוסחת קטיגוריה 2 ביחס לפעילות בשוויץ של הפועלים שוויץ. המשמעות הכספית של הוספת רכיבים אלה, כולם או חלקם, או יישום הנוסחה כאמור יכול שתהא משמעותית.

הגם שהבנק מעריך שהוא צפוי לשלם סכומים גם ביחס ל-NYDFS במסגרת הסדר עם ה-NYDFS לכשיגובש, ואפשר שסכומים אלה יהיו משמעותיים, בשלב זה קבוצת הבנק ויועציה המשפטיים אינם יודעים להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה בעניין זה.

במהלך התקופה שחלפה מפרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2017 המשיכה קבוצת הבנק לעדכן ולטייב את מאגר המידע הכמותי ביחס ללקוחות האמריקאים של הבנק ושל בנק הפועלים שוויץ. בהתבסס על האמור ועל המידע הכמותי המעודכן בדבר אוכלוסיית הלקוחות האמריקאים הקיים בידי קבוצת הבנק נכון למועד פרסום הדוח, מידע אשר כפוף לעדכון ולתיקוף כאמור, הגדיל הבנק ברבעון הראשון של שנת 2018 את סכום ההפרשה בקשר עם החשיפה הנובעת מחקירת הרשויות האמריקאיות בסך של כ-17 מיליון דולר (כ-60 מיליון ש"ח), המתווספים לסך כולל של כ-348 מיליון דולר אשר הופרשו בעבר. בהתאם, סכום ההפרשה הכולל בעניין זה עומד, נכון ליום 31 במרץ 2018, על סך השווה לכ-365 מיליון דולר (כ-1,283 מיליון ש"ח), סכום זה כולל גם הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשיעור של 30% מסכום ההפרשה בגין ה-DOJ. זאת, בהמשך להוראת הפיקוח על הבנקים שניתנה לבנק ביחס לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 לאחר שהפיקוח על הבנקים בהן את הנסיבות ומטעמי שמרנות מקצועית.

בשלב זה, בהתבסס בין היתר על עמדת יועציו המשפטיים והמקצועיים, אין ביכולתו של הבנק להעריך באופן מהימן את היקף החשיפה או טווח החשיפה בנושא זה הן במישור הכספי והן במישור השלכות אפשריות אחרות. עם זאת, הבנק מעריך, כי היקף החשיפה הכוללת גדול מסכום ההפרשה שכלל הבנק בדוחותיו באופן שבו הסכומים הכוללים שתשלם קבוצת הבנק במסגרת הסדרים עם הרשויות האמריקאיות (אם ישגו), יהיו גבוהים משמעותית מסכום ההפרשה, הגם שאין ביכולתו, כאמור לעיל, לאמוד סכומים אלו. בהתאם לכללי החשבונאות החלים על הבנק, לצורך הכללת ההפרשה בדוחות הכספיים ערכה קבוצת הבנק מספר תרחישים להפסד הצפוי מהשלכות החקירה. מאחר ואין ביכולתו של הבנק לקבוע מי מהתרחישים האמורים מהווה אומדן טוב יותר להפסד הצפוי, ההפרשה שכלל הבנק מחושבת על בסיס התרחיש המינימלי מבין התרחישים האמורים בהתבסס על המידע הכמותי הקיים בידי קבוצת הבנק נכון למועד פרסום הדוח. יודגש כי יועציו המשפטיים של הבנק אינם יודעים להעריך את ההסתברות להתקיימות איזה מהתרחישים האמורים אשר נערכו כאמור מטעמים חשבונאיים לצורכי הכללת הפרשה בדוחות, ויכול שקיימים גם תרחישים נוספים. אפשר גם שבמסגרת הסדר עם הרשויות האמריקאיות תהא רשאית קבוצת הבנק להחריג לקוחות מסוימים מהאוכלוסייה הרלוונטית לתשלום או לבצע הפחתות אחרות לסכומי התשלום, החרגות או הפחתות אלה, כמו גם תוספות אפשריות לאוכלוסייה הרלוונטית, לא יושמו במסגרת חישוב ההפרשה.

יודגש כי אין בביצוע הפרשה זו או בפרוט היקפי החשיפה כאמור, משום הודאה בטענה כלשהיא שעלולה לעלות כנגד קבוצת הבנק על-ידי הרשויות בארצות-הברית או על-ידי כל גורם אחר.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. במהלך שנת 2015 הגיש משרד המשפטים האמריקאי לבית המשפט הפדרלי בניו-יורק, כתב אישום נגד בכירים בארגון הכדורגל הבינלאומי (FIFA) ואחרים, בעבירות שוחד, תרמית ועבירות קשורות. בחודש דצמבר 2015 פורסם כתב אישום חדש אשר החליף את כתב האישום המקורי (Superseding Indictment). על-פי כתב האישום המקורי וה-Superseding Indictment נאשמים מסוימים החזיקו חשבונות בבנק הפועלים (שוויץ) בע"מ וביצעו עסקות כספיות הקשורות לכאורה לפרשה, בחשבונות אלה.

על פי המדווח, כחלק מהפרשה חוקרות הרשויות האמריקאיות גם מוסדות פיננסיים שונים. במסגרת זו, משרד המשפטים האמריקאי חוקר האם קבוצת הבנק הפרה חקיקה פלילית בארה"ב הנוגעת למרמה ולהלבנת הון, בקשר עם חשבונות בנק שהוחזקו בקבוצת הבנק על-ידי נאשמים מסוימים המעורבים בפרשה. במסגרת זו נמסרו לבנק צווי גילוי מסמכים ובקשות שונות לקבלת מידע וחומרים. בכפוף להוראות החוקים הרלוונטיים החלים על הגופים השונים בקבוצת הבנק, נמסרו לרשויות מידע ומסמכים בהיקף משמעותי. כמו-כן, משרד המשפטים האמריקאי קיים ראיונות עם חלק מעובדי הבנק. קבוצת הבנק מתקדמת בצורה משמעותית בביצועה של חקירה פנימית שהיא מנהלת בקשר עם נושא זה באמצעות עורכי דין חיצוניים, והיא משתפת פעולה עם הרשויות. על פי חוות דעת יועציה המשפטיים של קבוצת הבנק לא ניתן בשלב זה להעריך האם קבוצת הבנק תישא בחבות כלשהי במישור הפלילי, האזרחי או הרגולטורי בנושא זה, ולפיכך לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ה. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 31 במרץ 2018 הסתכם ב-176 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-173 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2017. עד ליום 31 במרץ 2018 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 במרץ 2018						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				אחר	שקל-מדד	
1. נגזרים מגדרים*						
1,731	-	-	1,731	-	-	חוזי Forward
8,441	-	-	-	8,441	-	Swaps
10,172	-	-	1,731	8,441	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
6,302	-	-	-	6,302	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM***						
141	-	-	-	141	-	חוזי Futures
193,416	157	-	156,071	15,700	21,488	חוזי Forward
53,956	320	2,646	19,685	31,305	-	חוזי אופציה אחרים: אופציות שנכתבו
50,212	288	881	18,898	30,145	-	אופציות שנקנו
782,230	-	10,932	44,361	718,919	8,018	Swaps
1,079,955	765	14,459	239,015	796,210	29,506	סך-הכל נגזרי ALM
367,399	-	-	-	360,149	7,250	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
10,039	-	10,039	-	-	-	חוזי Futures
14,708	-	10,283	4,425	-	-	חוזי אופציה שנסחרים בבורסה: אופציות שנכתבו
14,708	-	10,283	4,425	-	-	אופציות שנקנו
61	-	-	-	61	-	Swaps
39,516	-	30,605	8,850	61	-	סך-הכל נגזרים אחרים
61	-	-	-	61	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
123	123	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
13,202	-	-	13,202	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
1,143,018	938	45,064	262,798	804,712	29,506	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	31 במרץ 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים*
2,465	-	-	2,465	-	-	חוזי Forward
8,936	-	-	-	8,936	-	Swaps
11,401	-	-	2,465	8,936	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
6,286	-	-	-	6,286	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						2. נגזרי ALM***
1,693	-	-	-	1,693	-	חוזי Futures
181,089	26	-	140,817	20,419	19,827	חוזי Forward
						חוזי אופציה אחרים:
71,700	250	3,011	20,169	48,270	-	אופציות שנכתבו
69,519	234	1,444	20,568	47,273	-	אופציות שנקנו
531,012	-	9,573	44,592	469,116	7,731	Swaps
855,013	510	14,028	226,146	586,771	27,558	סך-הכל נגזרי ALM
245,952	-	-	-	239,133	6,819	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						3. נגזרים אחרים*
5,713	-	5,713	-	-	-	חוזי Futures
						חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:
10,914	-	7,955	2,959	-	-	אופציות שנכתבו
10,914	-	7,955	2,959	-	-	אופציות שנקנו
125	-	-	-	125	-	Swaps
27,666	-	21,623	5,918	125	-	סך-הכל נגזרים אחרים
63	-	-	-	63	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
127	127	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
11,641	-	-	11,641	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
905,898	687	35,651	246,170	595,832	27,558	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים*
2,076	-	-	2,076	-	-	חוזי Forward
9,922	-	-	-	9,922	-	Swaps
11,998	-	-	2,076	9,922	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
7,843	-	-	-	7,843	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						2. נגזרי ALM***
3,221	-	-	-	3,221	-	חוזי Futures
177,826	157	-	140,233	14,065	23,371	חוזי Forward
						חוזי אופציה אחרים:
37,869	193	2,712	14,212	20,752	-	אופציות שנכתבו
35,036	176	941	14,230	19,689	-	אופציות שנקנו
658,468	-	9,073	42,737	598,078	8,580	Swaps
912,420	526	12,726	211,412	655,805	31,951	סך-הכל נגזרי ALM
306,428	-	-	-	298,671	7,757	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						3. נגזרים אחרים*
10,752	-	10,752	-	-	-	חוזי Futures
						חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:
14,719	-	10,996	3,723	-	-	אופציות שנכתבו
14,719	-	10,996	3,723	-	-	אופציות שנקנו
59	-	-	-	59	-	Swaps
40,249	-	32,744	7,446	59	-	סך-הכל נגזרים אחרים
59	-	-	-	59	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
						4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
121	121	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
50	50	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
10,593	-	-	10,593	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
975,431	697	45,470	231,527	665,786	31,951	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרץ 2018					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגזרים*					
118	-	-	9	109	-
121	-	-	11	110	-
2. נגזרי ALM***					
11,417	14	220	4,224	6,535	424
10,582	14	213	3,341	6,666	348
3. נגזרים אחרים*					
737	-	693	44	-	-
740	-	695	45	-	-
4. נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:					
1	1	-	-	-	-
12,273	15	913	4,277	6,644	424
-	-	-	-	-	-
12,273	15	913	4,277	6,644	424
2,463	11	894	1,358	113	87
11,443	14	908	3,397	6,776	348
-	-	-	-	-	-
11,443	14	908	3,397	6,776	348
1,398	10	738	556	94	-

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	31 במרץ 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגזרים*
97	-	-	53	44	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
234	-	-	-	234	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
11,417	11	171	4,461	6,346	428	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,865	11	160	4,752	6,450	492	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
746	-	708	38	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
746	-	708	38	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
2	2	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,262	13	879	4,552	6,390	428	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוּזְזו במאזן
12,262	13	879	4,552	6,390	428	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1,700	7	769	760	164	-	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***
12,845	11	868	4,790	6,684	492	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוּזְזו במאזן
12,845	11	868	4,790	6,684	492	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
2,445	1	866	1,478	99	1	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 30 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2017					
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים*
107	-	-	57	50	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
206	-	-	7	199	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרי ALM***
11,097	11	147	4,250	6,244	445	שווי הוגן ברוטו חיובי
11,060	11	137	4,040	6,407	465	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
808	-	767	41	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
808	-	767	41	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
12,013	12	914	4,348	6,294	445	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,013	12	914	4,348	6,294	445	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1,818	9	797	797	125	90	(1) מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***
12,074	11	904	4,088	6,606	465	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
12,074	11	904	4,088	6,606	465	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
1,879	8	877	884	109	1	(2) מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים***

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

*** לעניין זה הסדר התחשבות נטו, הינו הסדר העומד בתנאים המשפטיים והתפעוליים שניקבעו לעניין קיזוז בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 203 בדבר מדידה והלימות הון.

(3) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח.

(4) מתוך זה שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 25 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרץ 2018						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות	
12,273	4,905	57	1,594	5,661	56	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(7,525)	(1,031)	-	(1,364)	(5,130)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,202)	(697)	(53)	(48)	(404)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
3,546	3,177	4	182	127	56	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
10,824	4,572	41	1,637	4,311	263	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(4,016)	(996)	-	(725)	(2,295)	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
6,808	3,576	41	912	2,016	263	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
23,097	9,477	98	3,231	9,972	319	סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
11,443	2,454	4	2,369	6,257	359	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
						יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(7,525)	(1,031)	-	(1,364)	(5,130)	-	מכשירים פיננסיים
3,918	1,423	4	1,005	1,127	359	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות	
12,262	3,352	65	2,057	6,741	47	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(7,800)	(714)	-	(1,690)	(5,396)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1,170)	(56)	-	(172)	(942)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
3,292	2,582	65	195	403	47	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
9,184	3,860	88	1,448	3,787	1	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(3,259)	(811)	-	(678)	(1,770)	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
5,925	3,049	88	770	2,017	1	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
21,446	7,212	153	3,505	10,528	48	סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
12,845	3,858	53	2,379	6,116	439	סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
						יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
						סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8,877)	(618)	(8)	(2,060)	(6,191)	-	מכשירים פיננסיים
3,968	3,240	45	319	(75)	439	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (31.03.17) ו-0 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח.
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני ש"ח (31.03.17) ו-30 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 25 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחודה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
מבוקר					
12,013	3,960	83	1,872	6,019	79
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(7,648)	(626)	-	(1,600)	(5,422)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(1,084)	(513)	(36)	(128)	(407)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
3,281	2,821	47	144	190	79
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9,966	4,074	82	1,616	3,924	270
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
(3,527)	(828)	-	(632)	(2,067)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
6,439	3,246	82	984	1,857	270
סיכון אשראי חוץ-מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
21,979	8,034	165	3,488	9,943	349
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
12,074	2,893	44	2,420	6,261	456
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(7,648)	(626)	-	(1,600)	(5,422)	-
מכשירים פיננסיים					
4,426	2,267	44	820	839	456
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

- (1) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 0 מיליוני ש"ח (31.03.17): 0 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 0 מיליוני ש"ח.
 (2) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווא.
 (3) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 7 מיליוני ש"ח (31.03.17): 30 מיליוני ש"ח, 31.12.17: 25 מיליוני ש"ח.

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 31 במרץ 2018				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
חוזי ריבית				
29,506	7,113	10,933	6,039	5,421
שקל-מדד				
804,712	129,392	415,244	168,424	91,652
אחר				
262,798	17,693	24,744	68,406	151,955
חוזי מטבע-חוץ				
45,064	-	3,361	11,866	29,837
חוזים בגין מניות				
938	-	112	244	582
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
1,143,018	154,198	454,394	254,979	279,447
סך-הכל				

ליום 31 במרץ 2017				
בלתי מבוקר				
905,898	127,803	277,650	246,448	253,997
סך-הכל				

ליום 31 בדצמבר 2017				
מבוקר				
975,431	129,080	412,913	170,469	262,969
סך-הכל				

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ה. מכשירים פיננסיים נגזרים – בקרת סיכונים

(1) הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הבנק מייעד מעת לעת חלק מהמכשירים הנגזרים כמכשירים מגדרים בגידורי שווי הוגן או גידורי תזרים מזומנים. המכשירים הנגזרים המגדרים נמדדים על-פי הכללים המפורטים בביאור 1(ה)(6).

(2) סוגי העסקות העיקריים בהן הבנק פועל הינן:

- עסקות אקדמה (Forward)
- חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: נכסי בסיס), שיבוצע בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
- חוזים עתידיים (Futures)
- חוזים עתידיים סחירים בבורסות, לרכישה או למכירה של כמות יחידות סטנדרטיות של נכסי בסיס, שיבוצעו בתאריך עתידי, ובמחיר מוגדר מראש.
- עסקות החלפה (Swap)
- חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפרטים שהוחלפו.
- אופציות (Options)
- חוזה המקנה, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
- עסקות למסירה מיידית (Spot)

עסקת חליפין בין שני מטבעות על-פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך יומיים.

(3) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

סיכון אשראי – סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.

סיכון שוק – הסיכון הנוצר בשל התנדדות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שיעורי ריבית, וכדומה.

סיכון נזילות – סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.

סיכון תפעולי – הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגיבן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול. סיכון השוק וסיכונים הנזילות הנובעים מן הפעילות מנוהלים ונמדדים באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Summit, Algorithmics-I Devon, וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד, בדרך כלל, על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, וכן בגישת התרחישים.

הנושאים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר) מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות).

הבנק פועל במתכונת של מתן שירות מקיף ללקוחותיו להגנה ולהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים באמצעות חדרי העסקות.

הפעילות במכשירים פיננסיים בתחומי המסחר מיועדת לתת מענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות.

ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון ווגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VaR ובמונחים של סכומים נומינליים.

במקרים מסוימים מכתוב הנוהל גם הגבלת הפסד באמצעות הוראת STOP LOSS.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2017.

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	סך-הכל
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:	מזה: מזה:
57	311	967	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(55)	הוצאות ריבית לחיצוניים
57	311	912	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	(175)	(100)	בינמגזרי
57	136	812	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	2	הכנסות שאינן מריבית: הכנסות מימון שאינן מריבית
283	15	563	עמלות והכנסות אחרות
283	15	565	סך הכנסות שאינן מריבית
340	151	1,377	סך הכנסות
28	5	155	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
231	52	1,079	הוצאות תפעוליות ואחרות: לחיצוניים
-	-	(16)	בינמגזרי
231	52	1,063	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
81	94	159	רווח (הפסד) לפני מסים
28	33	55	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
53	61	104	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
53	61	104	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	-	(4)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
49	61	100	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,601	220	2,381	-	196	11	366	196	637	8
(443)	(74)	(369)	-	(125)	(80)	(34)	(16)	(25)	(34)
2,158	146	2,012	-	71	(69)	332	180	612	(26)
-	(29)	29	-	94	90	(84)	(14)	(17)	60
2,158	117	2,041	-	165	21	248	166	595	34
226	14	212	-	189	7	8	4	2	-
1,307	25	1,282	46	24	42	157	85	316	49
1,533	39	1,494	46	213	49	165	89	318	49
3,691	156	3,535	46	378	70	413	255	913	83
250	15	235	-	-	2	(8)	6	80	-
2,353	246	2,107	189	158	31	138	93	381	38
-	-	-	(103)	(56)	12	10	5	134	14
2,353	246	2,107	86	102	43	148	98	515	52
1,088	(105)	1,193	(40)	276	25	273	151	318	31
473	12	461	8	117	9	97	53	112	10
615	(117)	732	(48)	159	16	176	98	206	21
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
619	(117)	736	(48)	163	16	176	98	206	21
9	7	2	-	6	-	-	-	-	-
628	(110)	738	(48)	169	16	176	98	206	21

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		
פעילות ישראל		
משקי בית		
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי
117,178	64,137	15,211
-	-	-
117,803	64,479	14,741
119,264	65,336	15,039
713	-	23
668	587	-
124,018	-	-
124,015	-	-
125,659	-	-
92,637	38,527	12,266
92,034	39,081	11,805
73,450	-	-
739	136	57
73	-	-
-	-	-
812	136	57

פיצול הכנסות ריבית, נטו:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פיקדונות

אחר

סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018

סך-הכלל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכלל פעילות חו"ל	סך-הכלל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות
450,119	34,914	415,205	114	149,711	2,928	52,337	26,994	64,113	1,830
155	-	155	-	155	-	-	-	-	-
282,663	15,223	267,440	-	-	2,532	52,859	27,456	64,966	1,824
288,067	15,004	273,063	-	-	2,574	55,427	27,867	65,945	1,986
2,590	245	2,345	-	-	-	297	446	889	-
939	30	909	-	-	-	-	-	241	-
414,053	23,771	390,282	24	52,913	54,750	43,996	19,738	63,170	31,673
342,319	21,365	320,954	-	-	53,563	34,952	18,543	58,214	31,667
344,810	21,830	322,980	-	-	49,464	36,198	18,822	60,446	32,391
328,156	20,298	307,858	4,621	22,635	7,766	62,693	41,391	73,536	2,579
331,539	20,139	311,400	5,461	22,198	8,691	63,636	42,109	74,654	2,617
974,406	19,146	955,260	2,970	61,421	646,209	80,053	13,285	30,776	47,096
2,358	173	2,185	-	487	7	236	155	554	7
(296)	(92)	(204)	-	(380)	12	12	11	41	27
96	36	60	-	58	2	-	-	-	-
2,158	117	2,041	-	165	21	248	166	595	34

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: קרטיסי אשראי	
938	302	50	הכנסות ריבית מחיצוניים
(90)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
848	302	50	מחיצוניים
(89)	(196)	-	בינמגזרי
759	106	50	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
2	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
548	16	265	עמלות והכנסות אחרות
550	16	265	סך הכנסות שאינן מריבית
1,309	122	315	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
113	(5)	15	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,004	53	224	לחיצוניים
51	-	-	בינמגזרי
1,055	53	224	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
141	74	76	רווח (הפסד) לפני מסים
53	25	23	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
88	49	53	רווח לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כוללות
88	49	53	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
87	49	52	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017*									
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל							
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,518	210	2,308	-	143	11	426	194	589	7
(445)	(89)	(356)	-	(103)	(88)	(29)	(5)	(12)	(29)
2,073	121	1,952	-	40	(77)	397	189	577	(22)
-	(19)	19	-	152	97	(136)	(30)	(26)	51
2,073	102	1,971	-	192	20	261	159	551	29
182	16	166	-	142	5	12	3	2	-
1,347	59	1,288	56	28	37	178	93	298	50
1,529	75	1,454	56	170	42	190	96	300	50
3,602	177	3,425	56	362	62	451	255	851	79
107	(2)	109	-	-	(4)	(81)	(45)	126	-
2,217	196	2,021	99	155	35	140	98	452	38
-	(1)	1	(84)	(54)	11	10	3	49	15
2,217	195	2,022	15	101	46	150	101	501	53
1,278	(16)	1,294	41	261	20	382	199	224	26
522	(4)	526	39	116	6	144	77	81	10
756	(12)	768	2	145	14	238	122	143	16
4	-	4	-	4	-	-	-	-	-
760	(12)	772	2	149	14	238	122	143	16
7	-	7	-	8	-	-	-	-	-
767	(12)	779	2	157	14	238	122	143	16

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
112,186	61,305	13,307	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
111,838	61,299	12,983	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
113,334	61,568	13,234	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
731	-	19	יתרת חובות פגומים
632	548	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
124,582	6	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
124,571	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
124,999	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
91,651	37,905	12,504	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
91,356	38,025	12,594	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
71,594	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
694	106	50	מרווח מפעילות מתן אשראי
62	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	-	-	אחר
759	106	50	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה ביאור 28 [בדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017*									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות
446,732	47,699	399,033	136	143,577	2,455	53,000	27,546	58,446	1,687
153	-	153	-	153	-	-	-	-	-
272,005	17,781	254,224	-	-	2,043	52,951	27,525	58,194	1,673
273,962	16,928	257,034	-	-	1,818	52,915	28,008	59,162	1,797
3,456	118	3,338	-	-	-	1,293	403	910	1
794	-	794	-	-	-	-	-	162	-
412,371	33,290	379,081	20	54,490	50,261	46,329	21,679	49,105	32,615
337,830	29,287	308,543	-	-	48,765	38,544	19,699	44,354	32,610
337,518	27,571	309,947	-	-	50,463	38,902	18,481	44,866	32,236
318,541	22,646	295,895	2,925	29,628	4,926	59,836	37,582	66,415	2,932
318,701	21,887	296,814	2,715	30,556	4,881	59,281	37,305	67,841	2,879
970,186	28,544	941,642	2,448	57,029	642,903	87,113	15,809	18,903	45,843
2,313	163	2,150	-	517	6	250	150	528	5
(242)	(64)	(178)	-	(316)	12	11	8	21	24
2	3	(1)	-	(9)	2	-	1	2	-
2,073	102	1,971	-	192	20	261	159	551	29

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
פעילות ישראל			
משקי בית			
מזה:	מזה:	סך-הכל	
כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור		
207	1,572	4,103	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	(292)	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
207	1,572	3,811	מחיצוניים
(2)	(1,095)	(758)	בינמגזרי
205	477	3,053	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,103	60	2,214	עמלות והכנסות אחרות
1,103	60	2,220	סך הכנסות שאינן מריבית
1,308	537	5,273	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
100	(14)	631	הוצאות תפעוליות ואחרות:
901	213	*3,952	לחיצוניים
-	-	*221	בינמגזרי
901	213	4,173	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
307	338	469	רווח (הפסד) לפני מסים
133	124	192	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
174	214	277	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות ככלולות
174	214	277	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(4)	-	(4)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
170	214	273	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל							
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
10,889	869	10,020	-	805	50	1,651	822	2,551	38
(2,192)	(245)	(1,947)	-	(911)	(348)	(145)	(49)	(77)	(125)
8,697	624	8,073	-	(106)	(298)	1,506	773	2,474	(87)
-	(119)	119	-	1,061	377	(467)	(112)	(193)	211
8,697	505	8,192	-	955	79	1,039	661	2,281	124
637	58	579	3	491	18	37	14	9	1
5,296	213	5,083	207	86	156	675	336	1,226	183
5,933	271	5,662	210	577	174	712	350	1,235	184
14,630	776	13,854	210	1,532	253	1,751	1,011	3,516	308
323	37	286	-	-	2	(472)	(396)	521	-
9,616	1,113	8,503	*865	687	140	544	360	1,805	150
-	(3)	3	*(380)	(203)	40	43	19	214	49
9,616	1,110	8,506	485	484	180	587	379	2,019	199
4,691	(371)	5,062	(275)	1,048	71	1,636	1,028	976	109
2,077	16	2,061	53	397	27	604	379	370	39
2,614	(387)	3,001	(328)	651	44	1,032	649	606	70
17	-	17	-	17	-	-	-	-	-
2,631	(387)	3,018	(328)	668	44	1,032	649	606	70
29	21	8	-	12	-	-	-	-	-
2,660	(366)	3,026	(328)	680	44	1,032	649	606	70

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
115,180	63,387	15,034	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
115,559	63,744	14,585	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
118,132	64,348	15,056	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
733	-	19	יתרת חובות פגומים
686	591	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
122,974	6	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
*122,963	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
123,759	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
*92,985	37,717	12,880	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
*93,092	37,927	12,644	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
71,519	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,786	477	205	מרווח מפעילות מתן אשראי
267	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
3,053	477	205	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות
450,131	41,466	408,665	110	152,989	2,300	49,459	27,074	59,684	1,869
174	-	174	-	174	-	-	-	-	-
274,652	16,830	257,822	-	-	1,904	50,348	27,617	60,529	1,865
282,507	15,157	267,350	-	-	2,417	53,290	28,385	63,302	1,824
2,664	219	2,445	-	-	-	380	389	943	-
913	8	905	-	-	-	-	-	218	1
414,795	28,065	386,730	16	54,849	*53,832	45,112	20,761	57,489	31,697
340,777	25,456	315,321	-	-	*52,422	*36,120	19,561	*52,560	*31,695
347,351	20,858	326,493	-	-	56,173	36,661	20,700	57,412	31,788
320,753	21,760	298,993	2,801	25,358	5,936	61,788	39,386	*67,955	2,784
324,772	20,911	303,861	3,819	23,020	6,802	61,858	40,650	*72,114	2,506
979,201	20,441	958,760	2,532	59,768	655,069	85,091	15,564	24,098	45,119
9,951	688	9,263	-	2,658	28	981	620	2,167	23
(1,137)	(322)	(815)	-	(1,436)	41	57	41	114	101
(117)	139	(256)	-	(267)	10	1	-	-	-
8,697	505	8,192	-	955	79	1,039	661	2,281	124

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017.

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018										
סך-הכל	התאמות ⁽²⁾	ניהול פיננסי ⁽¹⁾	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	
הכנסות ריבית, נטו:										
2,158	1	(10)	76	146	427	257	353	394	514	מחיצוניים
-	-	172	(4)	(29)	(97)	(15)	(193)	5	161	בינמגזרי
226	7	175	(2)	14	26	2	-	1	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,384	8	337	70	131	356	244	160	400	678	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,307	(21)	37	494	31	123	107	15	144	377	עמלות והכנסות אחרות
3,691	(13)	374	564	162	479	351	175	544	1,055	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
250	-	-	34	15	(30)	21	5	95	110	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,353	191	161	354	246	168	133	60	260	780	מחיצוניים
-	(189)	(38)	69	6	10	8	-	46	88	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים										
1,088	(15)	251	107	(105)	331	189	110	143	77	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
473	18	105	34	12	120	67	39	51	27	רווח (הפסד) לאחר מסים
615	(33)	146	73	(117)	211	122	71	92	50	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
619	(33)	150	73	(117)	211	122	71	92	50	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9	(1)	7	(4)	7	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
628	(34)	157	69	(110)	211	122	71	92	50	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
284,103	-	1,471	20,292	12,356	68,627	34,847	75,606	30,899	40,005	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
344,810	-	44,117	107	21,830	41,209	24,284	-	38,810	174,453	

- (1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017*										
סך-הכל	התאמות ⁽²⁾	ניהול פיננסי ⁽¹⁾	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:										
2,073	2	(105)	68	121	574	247	330	383	453	מחיצוניים
-	-	316	(2)	(19)	(226)	(26)	(212)	(6)	175	בינמגזרי
182	17	124	(3)	16	23	2	-	-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,255	19	335	63	118	371	223	118	377	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,347	(6)	41	466	65	144	108	16	141	372	עמלות והכנסות אחרות
3,602	13	376	529	183	515	331	134	518	1,003	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי:										
107	-	-	24	(2)	(131)	4	-	129	83	הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,217	117	146	334	196	172	133	58	266	795	מחיצוניים
-	(184)	(21)	67	5	6	4	-	54	69	בינמגזרי
1,278	80	251	104	(16)	468	190	76	69	56	רווח לפני מסים
522	38	120	36	(5)	183	74	27	27	22	הפרשה למסים על הרווח
756	42	131	68	(11)	285	116	49	42	34	רווח לאחר מסים
4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:										
760	42	135	68	(11)	285	116	49	42	34	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7	-	8	(1)	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
767	42	143	67	(11)	285	116	49	42	34	המיוחס לבעלי מניות הבנק
269,982	-	1,868	19,105	13,935	65,346	32,567	69,662	29,354	38,145	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
337,518	-	45,291	-	27,571	35,159	22,881	-	36,710	169,906	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2017.
 (1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017										
סך-הכל	התאמות ⁽²⁾	ניהול פיננסי ⁽¹⁾	קבוצת ישראל	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
					עסקי	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים*	לקוחות פרטיים*	
הכנסות ריבית, נטו:										
8,697	13	(526)	288	624	1,976	1,039	1,768	1,560	1,955	מחיצוניים
-	1	1,460	(15)	(119)	(626)	(111)	(1,220)	(12)	642	בינמגזרי
637	62	443	(15)	58	69	6	-	1	13	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,334	76	1,377	258	563	1,419	934	548	1,549	2,610	סך-הכל רווח מימוני, נטו
5,296	(96)	167	1,946	240	510	415	62	570	1,482	עמלות והכנסות אחרות
14,630	(20)	1,544	2,204	803	1,929	1,349	610	2,119	4,092	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי										
323	-	1	121	37	(824)	(3)	(3)	543	451	הוצאות תפעוליות ואחרות:
9,616	*937	678	1,364	1,113	666	511	233	1,036	*3,078	מחיצוניים
-	*(761)	(131)	282	24	38	33	-	179	*336	בינמגזרי
רווח לפני מסים										
4,691	(196)	996	437	(371)	2,049	808	380	361	227	הפרשה למסים על הרווח
2,077	79	379	201	16	752	296	139	132	83	רווח לאחר מסים
2,614	(275)	617	236	(387)	1,297	512	241	229	144	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
17	-	17	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
2,631	(275)	634	236	(387)	1,297	512	241	229	144	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
29	(1)	13	(4)	21	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,660	(276)	647	232	(366)	1,297	512	241	229	144	המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח										
278,663	-	1,224	19,564	12,902	65,494	33,859	74,124	31,217	40,279	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
347,351	-	49,881	7	20,858	42,207	24,653	-	38,227	171,518	

* סווג מחדש.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(2) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

תנוני פרפורמה בדבר השפעת ההוצאות הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק בישראל עם לקוחות אמריקאים על מגזרי הפעילות

ההוצאות שנזקפו בבנק הפועלים שוויץ, הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, בקשר ללקוחות בנק הפועלים שוויץ, יוחסו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר פעילות בינלאומית.

ההוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, כוללות הפרשה בגין לקוחות בעלי אינדיקציות אמריקאיות מסוימות בסניפי הבנק בישראל וכן הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בשיעור של 30% מסכום הפרשה בגין ה-DOJ (בגין הלקוחות בישראל ובח"ל). הוצאות אלה נזקפו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר התאמות.

אילו היו מיוחסות ההוצאות שנזקפו בישראל, בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, למגזר פעילות קמעונאית ולמגזר פעילות בינלאומית באופן שווה (ולא למגזר התאמות), היה מסתכם הרווח הנקי של הפעילות הקמעונאית בכ-200 מיליון ש"ח וכ-440 מיליון ש"ח, בהתאמה; במגזר הפעילות הבינלאומית היה מסתכם ההפסד הנקי בכ-122 מיליון ש"ח וכ-539 מיליון ש"ח, בהתאמה, ובמגזר התאמות היה נרשם הפסד בסך של כ-9 מיליון ש"ח ורווח נקי בסך של כ-71 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות** ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,477	7	4,470	1,105	333	3,032	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
250	-	250	150	5	95	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(375)	-	(375)	(212)	(2)	(161)	מחיקות חשבונאיות
273	-	273	84	-	189	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(102)	-	(102)	(128)	(2)	28	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,626	7	4,619	1,128	336	3,155	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2018 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
29	-	29	13	-	16	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
656	1	655	76	-	579	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
4,811	7	4,804	939	366	3,499	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
107	-	107	136	(5)	(24)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(557)	-	(557)	(203)	(20)	(334)	מחיקות חשבונאיות
289	-	289	83	-	206	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(268)	-	(268)	(120)	(20)	(128)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,650	7	4,643	955	341	3,347	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
*(14)	-	*(14)	*9	-	*(23)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
663	-	663	60	-	603	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך) הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

31 במרץ 2018						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*:
152,254	23,965	128,289	1,324	-	126,965	שנבדקו על בסיס פרטי
159,778	-	159,778	54,016	66,209	39,553	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
312,032	23,965	288,067	55,340	66,209	166,518	סך-הכל חובות*
75,792	-	75,792	-	65,996	9,796	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,286	6	2,280	208	-	2,072	שנבדקו על בסיס פרטי
1,684	-	1,684	844	336	504	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
3,970	6	3,964	1,052	336	2,576	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
399	-	399	-	336	63	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

31 במרץ 2017						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
						יתרת חוב רשומה של חובות*:
156,249	28,958	127,291	2,000	-	125,291	שנבדקו על בסיס פרטי
146,671	-	146,671	51,620	62,501	32,550	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
302,920	28,958	273,962	53,620	62,501	157,841	סך-הכל חובות*
69,815	-	69,815	-	62,263	7,552	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:
2,438	7	2,431	147	-	2,284	שנבדקו על בסיס פרטי
1,549	-	1,549	748	341	460	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
3,987	7	3,980	895	341	2,744	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
391	-	391	-	341	50	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

- * אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
- ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-9,796 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.17: 7,552 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).
- *** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-265 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 244 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

		31 בדצמבר 2017				
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
150,919	26,403	124,516	1,451	-	123,065	שנבדקו על בסיס פרטי
157,991	-	157,991	53,663	65,176	39,152	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
308,910	26,403	282,507	55,114	65,176	162,217	סך-הכל חובות*
74,285	-	74,285	-	64,940	9,345	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
2,196	6	2,190	229	-	1,961	שנבדקו על בסיס פרטי
1,654	-	1,654	813	333	508	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
3,850	6	3,844	1,042	333	2,469	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
397	-	397	-	333	64	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור, בסך של כ-9,796 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהעמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.03.17: 7,552 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 9,345 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-265 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 244 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 259 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרץ 2018					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף	סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
76	44	24,016	297	382	23,337
בינוי ונדל"ן - בינוי					
61	37	19,101	263	193	18,645
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
6	2	14,839	35	59	14,745
שירותים פיננסיים					
229	157	90,462	1,031	2,697	86,734
מסחרי - אחר					
372	240	148,418	1,626	3,331	143,461
סך-הכל מסחרי					
440	587	65,740	-	589	65,151
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור ⁽⁵⁾					
276	92	54,875	711	402	53,762
אנשים פרטיים - אחר					
1,088	919	269,033	2,337	4,322	262,374
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	96	-	-	96
בנקים בישראל					
-	-	1,140	-	-	1,140
ממשלת ישראל					
1,088	919	270,269	2,337	4,322	263,610
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
15	15	5,970	69	15	5,886
בינוי ונדל"ן					
18	1	12,130	145	185	11,800
מסחרי אחר					
33	16	18,100	214	200	17,686
סך-הכל מסחרי					
9	4	934	39	4	891
אנשים פרטיים					
42	20	19,034	253	204	18,577
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	21,390	-	-	21,390
בנקים בחו"ל					
-	-	1,339	-	-	1,339
ממשלות חו"ל					
42	20	41,763	253	204	41,306
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,130	939	288,067	2,590	4,526	280,951
סך-הכל ציבור					
-	-	21,486	-	-	21,486
סך-הכל בנקים					
-	-	2,479	-	-	2,479
סך-הכל ממשלות					
1,130	939	312,032	2,590	4,526	304,916
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.ג.ג](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיוור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-168 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 136 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כוכל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-68 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 44 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)**

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרץ 2017					
חובות לא פגומים*** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
62	32	19,059	357	338	18,364
46	8	19,214	365	167	18,682
1	1	13,904	81	204	13,619
208	119	86,943	1,788	2,587	82,568
317	160	139,120	2,591	3,296	133,233
*396	548	62,004	-	571	61,433
241	81	52,799	731	318	51,750
*954	789	253,923	3,322	4,185	246,416
-	-	97	-	-	97
-	-	864	-	-	864
*954	789	254,884	3,322	4,185	247,377
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
29	-	4,822	23	29	4,770
116	2	13,899	80	241	13,578
145	2	18,721	103	270	18,348
30	3	1,318	31	8	1,279
175	5	20,039	134	278	19,627
-	-	26,593	-	-	26,593
-	-	1,404	-	-	1,404
175	5	48,036	134	278	47,624
*1,129	794	273,962	3,456	4,463	266,043
-	-	26,690	-	-	26,690
-	-	2,268	-	-	2,268
*1,129	794	302,920	3,456	4,463	295,001

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

*** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעיית ראה [ביאור 13 ב.ג.2](#). להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיר בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-168 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 136 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיר שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-68 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 44 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
59	49	22,866	338	246	22,282
בינוי ונדל"ן - בינוי					
18	21	18,904	273	147	18,484
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
11	2	14,343	30	56	14,257
שירותים פיננסיים					
228	146	88,368	1,065	2,478	84,825
מסחרי - אחר					
316	218	144,481	1,706	2,927	139,848
סך-הכל מסחרי					
419	592	64,703	-	595	64,108
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור ⁽⁵⁾					
246	97	54,655	732	334	53,589
אנשים פרטיים - אחר					
981	907	263,839	2,438	3,856	257,545
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	193	-	-	193
בנקים בישראל					
-	-	998	-	-	998
ממשלת ישראל					
981	907	265,030	2,438	3,856	258,736
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
8	4	4,978	16	4	4,958
בינוי ונדל"ן					
14	-	12,758	174	143	12,441
מסחרי אחר					
22	4	17,736	190	147	17,399
סך-הכל מסחרי					
12	2	932	36	2	894
אנשים פרטיים					
34	6	18,668	226	149	18,293
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	23,915	-	-	23,915
בנקים בחו"ל					
-	-	1,297	-	-	1,297
ממשלות חו"ל					
34	6	43,880	226	149	43,505
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,015	913	282,507	2,664	4,005	275,838
סך-הכל ציבור					
-	-	24,108	-	-	24,108
סך-הכל בנקים					
-	-	2,295	-	-	2,295
סך-הכל ממשלות					
1,015	913	308,910	2,664	4,005	302,241
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתית ראה [ביאור 13.ב.2.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיוור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-168 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 136 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 26 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כוכל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-68 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 44 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 66 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי – מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ויתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות הויתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק; ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה.

ויתורים ניתנים רק במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את ההלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו.

במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה שוקל להעניק החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי.

ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'.

הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני שי"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרץ 2018					
ייתרת קרן של חובות פגומים	סך-הכל ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
3,111	297	80	42	217	
					בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1,508	263	60	15	203	
					שירותים פיננסיים
382	35	30	3	5	
					מסחרי - אחר
4,708	1,031	310	248	721	
					סך-הכל מסחרי
9,709	1,626	480	308	1,146	
					אנשים פרטיים - אחר
1,436	711	203	170	508	
					סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
11,145	2,337	683	478	1,654	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
173	69	69	-	-	
					מסחרי אחר
374	145	105	21	40	
					סך-הכל מסחרי
547	214	174	21	40	
					אנשים פרטיים
41	39	-	37	39	
					סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
588	253	174	58	79	
					סך-הכל ציבור*
11,733	2,590	857	536	1,733	
* מזה:					
					נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,784	508	414	1,276	
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
-	1,257	450	200	807	

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 במרץ 2017					
יתרת קרן חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
3,384	357	122	96	235	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,685	365	188	10	177	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
639	81	64	1	17	שירותים פיננסיים
5,447	1,788	447	480	1,341	מסחרי - אחר
11,155	2,591	821	587	1,770	סך-הכל מסחרי
1,375	731	348	110	383	אנשים פרטיים - אחר
12,530	3,322	1,169	697	2,153	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
135	23	4	4	19	בינוי ונדל"ן
389	80	23	6	57	מסחרי אחר
524	103	27	10	76	סך-הכל מסחרי
34	31	-	29	31	אנשים פרטיים
558	134	27	39	107	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
13,088	3,456	1,196	736	2,260	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	2,313	694	633	1,619	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,705	918	207	787	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2017					
ייתרת קרן חובות פגומים	סך-הכל ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן – בינוי
3,177	338	121	53	217	בינוי ונדל"ן – פעילויות בנדל"ן
1,517	273	146	15	127	שירותים פיננסיים
397	30	26	1	4	מסחרי – אחר
4,720	1,065	260	244	805	סך-הכל מסחרי
9,811	1,706	553	313	1,153	אנשים פרטיים – אחר
1,431	732	194	191	538	סך-הכל ציבור – פעילות בישראל
11,242	2,438	747	504	1,691	
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור – מסחרי					
					בינוי ונדל"ן
119	16	-	2	16	מסחרי אחר
406	174	133	3	41	סך-הכל מסחרי
525	190	133	5	57	אנשים פרטיים
39	36	-	36	36	סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל
564	226	133	41	93	סך-הכל ציבור*
11,806	2,664	880	545	1,784	
* מזה:					
-	1,806	560	428	1,246	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	1,309	559	218	750	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) ייתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***(1)	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור – מסחרי						
-	1	366	1	1	318	בינו ונדל"ן - בינו
-	1	366	-	1	268	בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	1	130	-	-	32	שירותים פיננסיים
3	4	1,948	1	3	1,048	מסחרי - אחר
4	7	2,810	2	5	1,666	סך-הכל מסחרי
4	11	722	3	12	722	אנשים פרטיים - אחר
8	18	3,532	5	17	2,388	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור – מסחרי						
-	-	38	-	-	42	בינו ונדל"ן
-	-	114	-	-	160	מסחרי - אחר
-	-	152	-	-	202	סך-הכל מסחרי
-	-	31	-	-	37	אנשים פרטיים
-	-	183	-	-	239	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
8	18	3,715	5	17	2,627	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המע"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 57 מיליוני ש"ח (31.03:76 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרץ 2018			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
45	19	-	26
בינוי ונדל"ן - בינוי			
155	73	-	82
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
5	1	-	4
שירותים פיננסיים			
410	107	-	303
מסחרי - אחר			
615	200	-	415
סך-הכלל מסחרי			
619	352	-	267
אנשים פרטיים - אחר			
1,234	552	-	682
סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
22	-	22	-
מסחרי אחר			
1	1	-	-
אנשים פרטיים			
23	1	22	-
סך-הכלל ציבור - פעילות בחו"ל			
1,257	553	22	682
סך-הכלל ציבור			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 31 במרץ 2018 בסך של כ-24 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 23 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 31.21 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 במרץ 2017			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
74	19	-	55
בינוי ונדל"ן - בינוי			
237	44	-	193
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
16	2	-	14
שירותים פיננסיים			
737	83	-	654
מסחרי - אחר			
1,064	148	-	916
סך-הכלל מסחרי			
623	312	-	311
אנשים פרטיים - אחר			
1,687	460	-	1,227
סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
18	-	14	4
מסחרי אחר			
1,705	460	14	1,231
סך-הכלל ציבור			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2017			
יתרת חוב רשומה			
סך-הכלל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
50	24	-	26
בינוי ונדל"ן - בינוי			
170	74	-	96
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
4	1	-	3
שירותים פיננסיים			
435	93	-	342
מסחרי - אחר			
659	192	-	467
סך-הכלל מסחרי			
637	349	-	288
אנשים פרטיים - אחר			
1,296	541	-	755
סך-הכלל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
13	-	13	-
מסחרי אחר			
1,309	541	13	755
סך-הכלל ציבור			

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
7	8	43	7	9	62
5	5	11	1	1	5
-	-	4	4	4	3
51	61	*303	41	41	300
63	74	*361	53	55	370
*124	*131	*2,579	80	81	1,848
*187	*205	*2,940	133	136	2,218
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	1	-	-	-
-	-	3	-	-	3
-	-	4	-	-	3
*187	*205	*2,944	133	136	2,221

* הוצג מחדש.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני שי"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו**			
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
4	27	4	30
-	4	-	2
-	1	-	2
7	*93	10	155
11	*125	14	189
*21	*838	20	893
*32	*963	34	1,082
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור - מסחרי			
-	1	-	3
*32	*964	34	1,085

* הוצג מחדש.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

*** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור – אנשים פרטיים

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

31 במרץ 2018					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
1,033	26,805	1,683	42,521	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
587	16,036	321	23,061	מעל 60%	
1,925	366	28	627		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,545	43,207	2,032	66,209		סך-הכל

31 במרץ 2017					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	בלתי מבוקר				
779	24,459	2,003	38,909	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
312	16,208	455	22,944	מעל 60%	
1,244	362	38	648		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,335	41,029	2,496	62,501		סך-הכל

31 בדצמבר 2017					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה		
	מבוקר				
917	26,194	1,775	41,627	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
467	15,995	355	22,907	מעל 60%	
1,512	364	23	642		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,896	42,553	2,153	65,176		סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי – יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV – מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-פסו בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת הלוואות ראה [ביאור 10.א.4](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		31 במרץ		31 בדצמבר		31 במרץ	
2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*			
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה – עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
7	8	1,825	1,649	1,126	1,649	7	7
א) אשראי תעודות							
61	65	5,659	5,822	6,153	5,822	60	61
ב) ערבויות להבטחת אשראי							
68	72	24,511	24,261	23,406	24,261	70	68
ג) ערבויות לרוכשי דירות							
185	186	23,070	23,369	22,830	23,369	215	185
ד) ערבויות והתחייבויות אחרות**							
49	52	25,618	25,279	26,121	25,279	48	49
ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק							
-	-	10,762	10,933	10,897	10,933	-	-
ו) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים							
102	102	37,604	38,724	34,444	38,724	108	102
ז) מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו							
87	90	24,634	27,848	24,809	27,848	79	87
ח) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***							
68	81	19,725	22,154	19,334	22,154	76	68
ט) התחייבויות להוצאת ערבויות							

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 311 מיליוני ש"ח (ליום 31.03.17: 294 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.17: 311 מיליוני ש"ח).
 *** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרץ 2018							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
78,148	-	3,536	617	17,692	-	56,303	מזומנים ופיקדונות בבנקים
61,538	2,109	432	971	20,824	1,490	35,712	ניירות-ערך
608	-	-	-	-	-	608	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
284,103	967	1,948	4,051	20,953	45,155	211,029	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,476	-	-	1,081	1,199	-	196	אשראי לממשלות
106	51	-	-	-	-	55	השקעות בחברות כלולות
3,326	3,326	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
12,273	734	367	690	3,015	929	6,538	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,617	1,316	17	89	67	19	4,109	נכסים אחרים
448,195	8,503	6,300	7,499	63,750	47,593	314,550	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
344,810	978	3,498	12,427	74,390	14,956	238,561	פיקדונות הציבור
3,602	-	66	432	1,033	124	1,947	פיקדונות מבנקים
385	-	-	-	173	5	207	פיקדונות הממשלה
6	-	6	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,214	-	122	11	373	22,699	3,009	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
11,436	726	182	537	2,840	1,132	6,019	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
25,526	1,044	310	255	2,008	228	21,681	התחייבויות אחרות
411,979	2,748	4,184	13,662	80,817	39,144	271,424	סך-כל ההתחייבויות
36,216	5,755	2,116	(6,163)	(17,067)	8,449	43,126	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(861)	-	5	-	856	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(1,864)	6,237	19,593	(331)	(23,635)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	49	(594)	(2,046)	-	2,591	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	165	541	(601)	-	(105)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
36,216	5,755	(395)	21	(116)	8,118	22,833	סך-הכל כללי
-	-	200	(1,378)	(2,639)	-	3,817	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	627	1,651	(1,193)	-	(1,085)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

- * לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
 (3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס השפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (141) מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 במרץ 2017							
סך-הכלל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
77,088	-	4,382	380	22,093	5	50,228	מזומנים ופיקדונות בבנקים
74,894	2,286	991	1,060	20,780	720	49,057	ניירות-ערך
144	-	-	-	-	-	144	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
269,982	880	3,156	4,153	22,377	45,185	194,231	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,265	-	-	956	1,246	-	63	אשראי לממשלות
157	115	-	-	-	-	42	השקעות בחברות כוללות
3,303	3,303	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,262	713	418	152	2,422	846	7,711	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,752	1,387	41	44	100	6	4,174	נכסים אחרים
445,847	8,684	8,988	6,745	69,018	46,762	305,650	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
337,518	880	4,500	13,265	80,799	11,662	226,412	פיקדונות הציבור
4,199	-	51	493	1,687	181	1,787	פיקדונות מבנקים
489	-	-	-	168	9	312	פיקדונות הממשלה
98	-	20	78	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
31,171	-	135	14	1,067	25,071	4,884	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,815	708	306	132	2,274	1,432	7,963	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
24,479	1,072	263	108	1,418	(56)	21,674	התחייבויות אחרות
410,769	2,660	5,275	14,090	87,413	38,299	263,032	סך-כל ההתחייבויות
35,078	6,024	3,713	(7,345)	(18,395)	8,463	42,618	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	(1,204)	-	-	-	1,204	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(3,103)	7,679	20,129	(1,956)	(22,749)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	40	(329)	(1,756)	-	2,045	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	109	(71)	(162)	-	124	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
35,078	6,024	(445)	(66)	(184)	6,507	23,242	סך-הכלל כללי
-	-	328	(503)	(2,861)	-	3,036	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	367	(602)	429	-	(194)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס השפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (136) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במגזר הלא-צמוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
86,114	9	3,036	451	20,698	-	61,920	מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,442	2,226	590	1,108	24,345	54	37,119	ניירות-ערך
684	-	-	-	-	-	684	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
278,663	851	1,791	3,392	21,094	44,915	206,620	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,292	-	-	1,043	1,150	-	99	אשראי לממשלות
203	148	-	-	-	-	55	השקעות בחברות כלולות
3,392	3,392	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
12,013	816	217	648	1,544	1,041	7,747	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
5,621	1,252	24	67	61	7	4,210	נכסים אחרים
454,424	8,694	5,658	6,709	68,892	46,017	318,454	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
347,351	886	3,758	11,851	74,937	13,642	242,277	פיקדונות הציבור
4,149	-	35	438	1,443	125	2,108	פיקדונות מבנקים
320	-	-	-	98	6	216	פיקדונות הממשלה
367	-	367	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,058	-	132	11	937	24,580	3,398	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,049	787	222	437	1,635	1,347	7,621	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
25,126	954	310	203	1,826	783	21,050	התחייבויות אחרות
418,420	2,627	4,824	12,940	80,876	40,483	276,670	סך-כל ההתחייבויות
36,004	6,067	834	(6,231)	(11,984)	5,534	41,784	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	(998)	-	(17)	-	1,015	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	160	5,610	14,237	429	(20,436)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(247)	369	(1,827)	-	1,705	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	66	166	(683)	-	451	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
36,004	6,067	(185)	(86)	(274)	5,963	24,519	סך-הכל כללי
-	-	(260)	(120)	(1,577)	-	1,957	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	208	682	(1,971)	-	1,081	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

(3) הבנק מיישם את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (106) מיליוני ש"ח.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. גידול של 1% בשיעורי ריבית הניכיון של חובות פגומים מקטין את שוויים הוגן בכסום של 9 מיליוני ש"ח.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטי לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-34 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות – בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות – מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים – מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי הוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 – פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 31 במרץ 2018			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
78,109	74,695	-	3,414	78,148	מזומנים ופיקדונות בבנקים
61,542	1,609	20,725	39,208	61,538	ניירות-ערך*
608	608	-	-	608	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
285,242	280,113	-	5,129	284,103	אשראי לציבור, נטו***
2,477	2,477	-	-	2,476	אשראי לממשלות
12,273	5,101	6,431	741	12,273	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,378	749	-	629	1,367	נכסים פיננסיים אחרים
441,629	365,352	27,156	49,121	**440,513	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
346,167	339,770	-	6,397	344,810	פיקדונות הציבור***
3,617	3,617	-	-	3,602	פיקדונות מבנקים
398	398	-	-	385	פיקדונות הממשלה
6	6	-	-	6	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,579	1,631	2,107	23,841	26,214	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
11,436	4,207	6,489	740	11,436	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
18,778	18,149	-	629	18,532	התחייבויות פיננסיות אחרות
407,981	367,778	8,596	31,607	**404,985	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 970 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 81,592 מיליוני ש"ח ובסך של 18,469 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-7 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 במרץ 2017			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
77,077	74,438	-	2,639	77,088	מזומנים ופיקדונות בבנקים
74,898	1,407	19,282	54,209	74,894	ניירות-ערך*
144	144	-	-	144	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
269,338	265,104	-	4,234	269,982	אשראי לציבור, נטו***
2,268	2,268	-	-	2,265	אשראי לממשלות
12,262	2,540	8,976	746	12,262	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,313	685	-	628	1,302	נכסים פיננסיים אחרים
437,300	346,586	28,258	62,456	**437,937	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
338,540	334,112	-	4,428	337,518	פיקדונות הציבור***
4,213	4,213	-	-	4,199	פיקדונות מבנקים
505	505	-	-	489	פיקדונות הממשלה
98	98	-	-	98	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
32,648	2,612	2,102	27,934	31,171	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,815	275	11,794	746	12,815	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,521	16,893	-	628	17,480	התחייבויות פיננסיות אחרות
406,340	358,708	13,896	33,736	**403,770	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 850 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 93,396 מיליוני ש"ח ובסך של 17,901 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-30 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2017			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
86,085	82,891	-	3,194	86,114	מזומנים ופיקדונות בבנקים
65,447	1,488	23,723	40,236	65,442	ניירות-ערך*
684	684	-	-	684	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
279,771	274,566	-	5,205	278,663	אשראי לציבור, נטו***
2,302	2,302	-	-	2,292	אשראי לממשלות
12,013	3,934	7,270	809	12,013	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,309	692	-	617	1,298	נכסים פיננסיים אחרים
447,611	366,557	30,993	50,061	**446,506	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
348,827	343,456	-	5,371	347,351	פיקדונות הציבור***
4,166	4,166	-	-	4,149	פיקדונות מבנקים
334	334	-	-	320	פיקדונות הממשלה
368	368	-	-	367	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
30,499	2,209	2,114	26,176	29,058	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
12,049	4,354	6,886	809	12,049	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,836	17,219	-	617	17,836	התחייבויות פיננסיות אחרות
414,079	372,106	9,000	32,973	**411,130	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 848 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 85,209 מיליוני ש"ח ובסך של 18,062 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכללו ביתרת אשראי לציבור וביתרת פיקדונות הציבור סכומים של 0 מיליוני ש"ח ו-25 מיליוני ש"ח (בהתאמה) בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2018			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
31,986	-	4,122	27,864
10,512	-	9,936	576
44	-	-	44
5,797	214	5,152	431
307	-	307	-
1,415	-	1,208	207
1,095	-	-	1,095
ניירות-ערך למסחר			
8,876	-	-	8,876
69	-	-	69
2	-	-	2
44	-	-	44
60,147	214	20,725	39,208
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
424	194	230	-
6,644	2,932	3,712	-
4,277	1,767	2,465	45
913	195	22	696
15	13	2	-
5,129	-	-	5,129
629	-	-	629
78,178	5,315	27,156	45,707
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
348	85	263	-
6,777	2,624	4,153	-
3,398	1,458	1,896	44
899	26	177	696
14	14	-	-
7	1	6	-
5,129	-	-	5,129
629	-	-	629
1,268	-	-	1,268
18,469	4,208	6,495	7,766

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במילוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 במרץ 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
44,892	-	3,748	41,144
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
9,094	-	8,185	909
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
94	-	-	94
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
6,835	142	5,420	1,273
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
713	-	524	189
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
2,626	-	1,405	1,221
אגרות-חוב של אחרים זרים			
1,375	-	-	1,375
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר			
7,862	-	-	7,862
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
78	-	-	78
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
3	-	-	3
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
61	-	-	61
מניות סחירות			
73,633	142	19,282	54,209
סך-הכל ניירות-ערך הנמדדים בשווי הוגן			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
428	101	327	-
חוזי שקל-מדד			
6,390	425	5,965	-
חוזי ריבית אחרים			
4,552	1,965	2,549	38
חוזי מטבע-חוץ			
879	46	125	708
חוזי מניות			
13	3	10	-
חוזי סחורות ואחרים			
4,234	-	-	4,234
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
628	-	-	628
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
90,757	2,682	28,258	59,817
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
492	42	450	-
חוזי שקל-מדד			
6,685	185	6,500	-
חוזי ריבית אחרים			
4,793	40	4,715	38
חוזי מטבע-חוץ			
834	10	116	708
חוזי מניות			
11	(2)	13	-
חוזי סחורות ואחרים			
30	30	-	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
4,234	-	-	4,234
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
628	-	-	628
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
194	-	-	194
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
17,901	305	11,794	5,802
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה			
35,528	-	3,935	31,593
13,097	-	12,424	673
73	-	-	73
6,327	212	5,442	673
402	-	402	-
2,223	-	1,520	703
1,311	-	-	1,311
ניירות-ערך למסחר			
5,069	-	-	5,069
71	-	-	71
3	-	-	3
67	-	-	67
64,171	212	23,723	40,236
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
445	196	249	-
6,294	2,222	4,072	-
4,348	1,418	2,888	42
914	90	57	767
12	8	4	-
5,214	-	-	5,214
617	-	-	617
82,015	4,146	30,993	46,876
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
465	93	372	-
6,606	1,927	4,679	-
4,090	2,231	1,818	41
877	93	16	768
11	10	1	-
25	29	(4)	-
5,214	-	-	5,214
617	-	-	617
157	-	-	157
18,062	4,383	6,882	6,797

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2018				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
(1)g	806	806	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)_	-	-	-	השקעות במניות
8	806	806	-	סך-הכל

ליום 31 במרץ 2017				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				בלתי מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
(1)2	1,143	1,143	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)_	-	-	-	השקעות במניות
2	1,143	1,143	-	סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2017				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				מבוקר
				נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
(1)(207)	858	858	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)(19)	48	48	-	השקעות במניות
(226)	906	906	-	סך-הכל

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2018	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2018
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
212	-	2	-	-	-	-	214	(2) ⁽¹⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
103	2	-	-	4	-	-	109	(1) ⁽³⁾
295	(14)	-	61	(34)	-	-	308	(13) ⁽¹⁾⁽³⁾
(813)	1,025	-	5	92	-	-	309	878 ⁽³⁾
(3)	136	-	(1)	37	-	-	169	164 ⁽³⁾
(2)	-	-	-	1	-	-	(1)	(3)
(29)	22	-	-	6	-	-	(1)	23 ⁽³⁾
(237)	1,171	2	65	106	-	-	1,107	1,055

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2017
נכסים								
ניירות-ערך זמינים למכירה								
156	-	(14)	-	-	-	-	142	(14) ⁽¹⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
78	(89)	-	-	(8)	78	-	59	(89) ⁽³⁾
589	(116)	-	13	(64)	103	(285)	240	(95) ⁽¹⁾⁽³⁾
1,523	325	-	131	(11)	147	(190)	1,925	656 ⁽³⁾
25	12	-	1	(2)	-	-	36	4 ⁽³⁾
7	(2)	-	-	-	-	-	5	(3) ⁽³⁾
(16)	(19)	-	(1)	6	-	-	(30)	(18) ⁽³⁾
2,362	111	(14)	144	(79)	328	(475)	2,377	441

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017	
נכסים									
ניירות-ערך זמינים למכירה									
156	-	(15)	73	(2)	-	-	212	(15) ⁽¹⁾	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו									
78	23	-	-	(1)	3	-	103	(9) ⁽³⁾	חוזי שקל-מדד
589	(49)	-	(28)	(75)	(116)	(26)	295	(113) ⁽¹⁾⁽³⁾	חוזי ריבית אחרים
1,523	(384)	-	41	(405)	(467)	(1,121)	(813)	(848) ⁽³⁾	חוזי מטבע-חוץ
25	(17)	-	3	(14)	-	-	(3)	(33) ⁽³⁾	חוזי מניית
7	(1)	-	-	(6)	-	(2)	(2)	(1) ⁽³⁾	חוזי סחורות ואחרים
(16)	(20)	-	(3)	10	-	-	(29)	(20) ⁽³⁾	נגזרים משובצים
2,362	(448)	(15)	86	(493)	(580)	(1,149)	(237)	(1,039)	סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן בין רמה 1 לרמה 2.

א. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 31 במרץ 2018			
שווי הוגן במיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
	ציטוט מצד נגדי לעסקה	214	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	109	סיכון צד נגדי לעסקה 0.51%-2.93% (1.48%)
חוזי ריבית אחרים	מודל תמחור נגזרי ריבית	308	סיכון צד נגדי לעסקה 0.54%-14.97% (1.78%)
חוזי מטבע-חוץ	מודל תמחור אופציות	309	סיכון צד נגדי לעסקה 0.51%-14.97% (1.72%)
חוזי מניות	מודל תמחור נגזרי מניות	159	סיכון צד נגדי לעסקה
חוזי מניות	מודל תמחור אופציות	9	ציטוט מצד נגדי
חוזי מניות ⁽¹⁾	מודל תמחור אופציות	1	סטיית תקן 36.14%-41.95% (36.58%)
	תשואת דיבידנד	-	-
	ריבית שקלית לא-צמודה		0.11%-0.97% (0.17%)
חוזי סחורות ואחרים	מודל תמחור נגזרי מטבע	(1)	סיכון צד נגדי לעסקה 0.51%-14.97% (11.65%)
נגזרים משובצים ⁽²⁾	מודל תמחור אופציות	(1)	ציטוט מצד נגדי
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	הערכת שווי	-	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	806	
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 במרץ 2017			
שווי הוגן במיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
142	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
59	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.48%-4.46% (2.20%)
240	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.48%-5.65% (3.19%)
1,925	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.48%-5.65% (3.19%)
-	-	-	-
-	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	-
6	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	24.25%-42.72% (26.38%)
-	תשואת דיבידנד		6.00%-6.00% (6.00%)
-	ריבית שקלית לא-צמודה		0.77%-0.77% (0.77%)
6	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	2.28%-5.65% (5.50%)
-	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
-	הערכת שווי		
השקעה במניות לא סחירות			
1,143	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
-	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
הערכת שווי			

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2018

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017			
שווי הוגן במיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
212	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
103	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-2.77% (0.96%)
295	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.85% (1.00%)
(813)	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.85% (1.20%)
(33)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.85% (4.58%)
28	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	-
2	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	36.14%-41.81% (36.26%)
	תשואת דיבידנד		-
	ריבית שקלית לא-צמודה		0.06%-0.97% (0.13%)
(2)	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.44%-14.83% (0.88%)
(29)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
48	הערכת שווי		
השקעה במניות לא סחירות			
858	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון			
	נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

בשנים האחרונות וגם בשנת 2017 גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פרסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).

- בתוך שלוש עד ארבע שנים מחודש ינואר 2017 חברות כרטיסי אשראי יופרדו משני הבנקים הגדולים (הבנק ובנק לאומי). תקופת המכירה תתארך לארבע שנים במידה והבנק ינפיק תוך 3 שנים לפחות 25% מחברות כרטיסי אשראי בבעלותו וגם ירד לשיעור אחזקה של 40%.
 - החל מחודש יולי 2018 הבנקים ידרשו לעביר לגופים פיננסיים שאיננו בנקים ובכפוף לאישור לקוח, יתרות עו"ש יומיות.
 - הבנק יחוייב לאפשר להעביר מידע על חשבונות לקוחות לצדדים שלישיים שיתנו שירותי יעוץ, השוואת עלויות וסכימת מידע פיננסי. ההעברה תהיה בכפוף לאישור לקוח ותבוצע בשיטת OPEN API. עד סוף 2018 הבנק צפוי להידרש להעביר לגורמים שלישיים את תעודת הזהות הבנקאית של הלקוח, ויתכן שגם מידעים נוספים. טיטוט תקנות טרם פורסמה וצפויה להתפרסם בחודשים הקרובים.
 - הבנק יאלץ למכור החזקות בחברת שב"א (שירותי בנק אוטומטיים בע"מ) - המפעילה מערכות טכנולוגיות המאפשרות, בין היתר, העברת אישורים לעסקות בכרטיסי חיוב והעברת אישורים לעסקות משיכת מזומן). כיום הבנק מחזיק 34.5% משב"א, ויאלץ למכור את החזקות העולות על 10% בתוך 4 שנים, כאשר זכויות ההצבעה בגין החזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.
 - הבנק ידרש להציג באתר שלו, עבור לקוחותיו, פירוט מידע על השימוש בכרטיסי אשראי חוץ בבנקאיים.
- הבנק נערך ליישום החוק על-פי לוח הזמנים שנקבע.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להקצאת האשראי במשק

בחודש יולי 2017 החליטה הכנסת להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבחינת הקצאת האשראי במשק והסדרי חוב. בראש הוועדה עומד ח"כ איתן כבל. הוועדה תבחן את התנהלות בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, גופים מוסדיים, חברות ביטוח ונותני אשראי למיניהם, תקבע מסקנות ותגיש המלצות בנושא זה. הבנק נערך לדינוי הוועדה וישתף עימה פעולה כנדרש ועל פי החוק.

הוראות ויוזמות מותיות ברבעון הראשון של שנת 2018

- הקלות רגולטוריות של המפקחת על הבנקים לחברות האשראי: בחודש אפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטוט של תיקוני הוראות הכוללות התאמות והקלות בהוראות בכל הנוגע לחברות כרטיסי אשראי ולפעילות בכרטיסי חיוב, שיקלו על פעולת חברות אלו ביום שלאחר היפרדותן מהבנקים: לצורכי מדידה והלימות ההון - הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. לעניין מגבלות לווה בודד - חבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר ליישום ההוראה. בנוסף, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על האשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש. בנושא ניהול סיכון הנזילות - חברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על-פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי. ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי אשראי - יובאו לידיעה או לאישור הפיקוח על הבנקים על מנת לוודא שההסכמים הולמים את רוח החוק.
- בחודש אפריל 2018 בנק ישראל פרסם חוזר בנוגע התנהלות בנקים מול נותני שירותים פיננסיים מוסדרים (כגון חברות P2P, נש"מים ועוד) וקבע, בין היתר, כי נדרש לקבוע מדיניות ניהול סיכונים ברורה עבור גופים אלו וסירובים לפתוח חשבון יעשו באופן מנומק בזמן קצר. בנוסף, נקבע כי בפתיחת חשבונות נאמנות מרובי נהנים ניתן להסתפק בהצהרת הנאמן לגבי רשימת הנהנים בחשבון.
- בנק ישראל פרסם טיטוט הוראה בנושא התנהלות הבנק במיקור חוץ, ההוראה קובעת הוראות על התנהלות הבנק מול צדדים שלישיים, בתוך כך, נקבע כי הבנקים לא יוכלו לשווק אשראי באמצעות גורם שלישי.
- החוק להקמת מערכת נידוד חשבונות בנק אוטומטית על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) אושר בכנסת במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק הסדרים) לשנת 2018. על-פי ההצעה, הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, כניסת החוק לתוקף תהיה בתוך שלוש שנים, עם אפשרות להארכה נוספת בשנה. מאז פרסום הצעת החוק מתקיימות בבנק ישראל פגישות הצוות ליישום החוק.
- בחודש אפריל 2018 רשות ההגבלים העסקיים פרסמה במסגרת התנאים לאישור ההסדר הכובל לסליקה צולבת בין חברות כרטיסי אשראי, כי תידרש מעבר של החברות לסליקה יומית של בתי עסק, הדרישה תיכנס לתוקף ביולי 2021.
- בחודש אפריל 2018 בנק ישראל פרסם מתווה להפחתת שיעור העמלה הצולבת בכרטיסי אשראי מ-0.7% ל-0.5% בארבע פעימות מדורגות, הפעימה הראשונה תחול בינואר 2019 והאחרונה בינואר 2023. בנוסף, המפקחת מבקשת להפחית את העמלה הצולבת בעסקות חיוב מיידי (דביט) מ-0.3% ל-0.25% בשתי פעימות שיחלו בינואר 2021 ויסתיימו בינואר 2023.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

- בחודש מאי 2018 פרסם בנק ישראל את הנוהל הסופי בנושא פיקוח על שלוחות בחו"ל, ההוראה החדשה מחייבת את הבנקים לבחון מחדש ולהגדיר את אסטרטגיית הפעילות שלהם בחו"ל, כך שהפעילות תמוקד ותצומצם למספר קטן של מדינות ושלוחות, באופן שיאפשר הקצאת משאבים מתאימה לניהול הסיכונים הנובעים ממנה, לרבות בהיבטי ציות. בנוגע לפעילות בשלוחות שתימשך, נדרש לחזק ולעבות את ניהול הסיכונים, המשאבים והבקרה בגין פעילות זו.
- ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה את הצעת החוק הממשלתית לאסדרת שירותי תשלום, על-פי עקרונות דירקטיבת PSD2. ועדת חוקה צפויה לדון בהכנת הצעה לקריאה שנייה ושלישית במושב הקרוב. החוק, שצפוי להחליף את חוק כרטיסי חיוב, מסדיר את מערכת היחסים החוזית בין נותן שירותי תשלום למשלם, וכן קובע את הסדרי האחריות במקרה של שימוש לרעה. תזכיר חוק נוסף בנושא, הקובע את החובות החלות על מבקש לשמש כנותן שירותי תשלום, צפוי להתפרסם להערות הציבור בחודשים הקרובים.
- במסגרת חוק שינוי מבנה הבורסה, אשר אושר בכנסת באפריל 2017, נקבעו חובות לדווח לבורסה על העמלות שחברי בורסה וחברי מסלקה גובים מלקוחותיהם, בכלל זה עמלות מסחר ועמלות סליקה, וכל שינוי בהן. זאת החל מחודש יולי 2018.
- ביום 6 באפריל 2017 פרסם תיקון מס' 63 לחוק ניירות-ערך, התשע"ז-1968 שעניינו שינוי מבנה הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ. בהמשך לתיקון הני"ל, אישר בית המשפט המחוזי בתל-אביב ביום 7 בספטמבר 2017, הסדר לשינוי מבנה הבורסה על פי הוקצו לבנק כ-11.6% ופועלים סהר (חברה בעלות מלאה של הבנק) כ-1.6%, סך-הכל לקבוצת הבנק כ-13.2% מאמצעי השליטה בבורסה ומהזכויות בהון המונפק והנפרע שלה. בהתאם לתיקון, בתוך 5 שנים ממועד אישור ההסדר או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם מביניהם, על הבנק למכור את החזקותיו בבורסה כך שלא יחזיק למעלה מ-4.99% מאמצעי השליטה בה. עד למועד המכירה, אמצעי השליטה האמורים לא יקנו לבנק זכויות (פרט לזכויות בהון) מעבר לזכויות שמקנה החקיקה בשיעור של 4.99% מכלל אמצעי השליטה בבורסה. בנוסף, בהתאם לתיקון לחוק, חברי הבורסה שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי ההחזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה לפי דוחותיה הכספיים לשנת 2015 (כ-508 מיליון ש"ח). ביום 18 בינואר 2018 הגיש הבנק לבורסה הצעה למכירת החזקותיו בבורסה העולות על 4.99% ופועלים סהר הגישה לבורסה הצעה למכירת כל החזקותיה, וזאת במענה לפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 לבעלי המניות לרכישת מניותיהם. בהתאם להצעת הבורסה, סך התמורה המוצעת בגין רכישת כלל מניות הבורסה תעמוד על סכום של 500 מיליון ש"ח. בהתאם להצעה, הבורסה רשאית להודיע על רכישת כלל המניות או חלקן ולהמחות את זכותו של בעל המניות למכירת זכויותיו לצד שלישי שתבחר הבורסה. ביום 17 באפריל 2018 התקבלה בבנק הודעת קיבול להצעת הבנק ולהצעת פועלים סהר למכירה והעברה של מלוא החזקות שהוצעו על ידם למכירה כאמור, לנעבר או כמה נעברים ("הודעת הקיבול"). בהודעת הקיבול נמסר, בין היתר: כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על התמורה שנקבעה בהצעות הבנק ופועלים סהר (בסך כולל של כ-41 מיליון ש"ח), אולם הסכום העודף שיתקבל יועבר לבורסה כמתחייב מתיקון מס' 63 לחוק ניירות-ערך, התשע"ז-2017; כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים; וכי אם לא יתקבלו האישורים הדרושים או לא תבוצע השלמה של העסקה, עד ליום 19 ביוני 2018 או מועד נדחה עליו יוסכם, העסקה תתבטל.
- הצעת חוק פרטית לביטול עמלת הפירעון המוקדם נמצאת על שולחן הכנסת לדיון בהכנת החוק לקריאה ראשונה.
- חוק נתוני אשראי צפוי להכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2018. ואז יתחיל לפעול מאגר נתוני אשראי.
- הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי אושרה במליאת הכנסת בתחילת חודש מרץ 2018. ההוראות בהצעת החוק צפויות לפגוע ביכולתו של הבנק לגבות את חובותיו, הן בהקשר של לקוחות עסקיים והן פרטיים. החוק יכנס לתוקף בספטמבר 2018.
- ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה את טיוטת חוק התחרות - תיקון לחוק ההגבלים העסקיים שיגדיל את סמכויות רשות ההגבלים העסקיים. בין היתר, מוצע לאפשר לרשות לבטל את תקרת הסכום הנקוב על העיצום הכספי המקסימלי שיכולה להטיל היום הרשות; על-פי ההצעה לא יוגבל הסכום בתקרה והרשות תוכל לגבות עד 8% מהמחזור. בנוסף, על-פי ההצעה, הרשות תוכל להכריז על חברה כמונופול גם אם נתח השוק שלה נמוך מ-50%, ובלבד שהוכיחה שיש בידה כח שוק משמעותי.

יוזמות רגולטוריות אלו משפיעות לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. בשלב זה, הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

לפרטים נוספים בנושא רפורמות מרכזיות נוספות ראה [פרק חברות מוחזקות עיקריות](#), קבוצת ישראלכרט לעיל וכן ביאור 35 [בדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

ביאור 17 צמצום פעילות בנק הפועלים שוויץ

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ בדרך של מכירת נכסיה או בדרך אחרת. ההחלטה התקבלה לנוכח מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, הפועל למזער את סיכוני הציות בקבוצת הבנק, בין היתר, כפי שעלו בקשר עם חקירת הרשויות האמריקאיות, לצד שינויים בסביבה הרגולטורית העולמית והשפעתם על סיכונים אלה. כחלק ממימוש ההחלטה להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ ובהמשך לאמור בביאור 36. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 בדבר חתימה על מזכר הבנות מחייב למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של הפועלים שוויץ, ביום 11 באפריל 2018 חתם בנק הפועלים שוויץ על הסכם מפורט עם Safera Sarasin (Luxembourg) SA-I Bank J. Safera AG (ביחד, "ספרא סאראסין"), למכירת מרבית תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של בנק הפועלים שוויץ בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג לבנק ספרא סאראסין, למעט קבוצות לקוחות שנקבעו. למועד זה, התמורה הצפויה בגין העסקה (כפוף להתאמות בעיקר כתלות בהיקף חשבונות הלקוחות שיועברו) היא כ-20-23 מיליון פרנק שוויצרי (73-85 מיליון ש"ח). כחלק מהעסקה, מספר מנהלי קשרי לקוחות ועובדים אחרים של בנק הפועלים שוויץ מסניפיו בשוויץ ולוקסמבורג, מחברת הבת שלו בישראל וממשרד הנציגות שלו בישראל אמורים לעבור לבנק ספרא. השלמת העסקה, המתוכננת להתבצע בשנת 2018, כפופה, בין היתר, לאישורי רשויות רגולטוריות.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרייך במועד קבוע מראש.

איגום

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות, המתבצע על-ידי רכישת מצרף של תזרימים צפויים, שקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות-ערך, הניתנים להנפקה.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל

באזל 2/באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter - מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגילי ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

ניהול המשכיות עסקית

גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לשמור על קיומו של הבנק כישות פיננסית פעילה ואיתנה, ויכולתו להמשיך ולספק שירות מיטבי ללקוחותיו גם בעיתות חירום ושיבושים תפעוליים משמעותיים.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שעת חירום

תקופת הפעלת מערך משק לשעת חירום בהתאם להחלטת הממשלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזת המפקח על שעת חירום.

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

B2B

Business To Business – פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

B2C

Business To Consumer – פעילות עסקית אשר בה מוכרים מוצרים או מספקים שירותים לצרכן הסופי.

B.O.T

Build Operate Transfer – הסדר מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.

CVA

Credit Valuation Adjustment – חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של

כשל אשראי.

Dodd-Frank

Dodd-Frank Act – תקנות פדרליות בארצות-הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות במערכת הפיננסית

בארצות-הברית ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים

גדולים.

EMIR

European Market Infrastructure Regulation – רגולציה של האיחוד האירופי אשר אומצה בשנת 2012 במטרה להגביר את היציבות, השקיפות והיעילות

בשוקי הנגזרים באיחוד האירופי, ובפרט בשוק נגזרי ה-OTC.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act – חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות

המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation – התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

GRI

Global Reporting Initiative – תקן בינלאומי לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process – תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים

בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם

תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country – ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio – היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

Middle Market

פעילות מסחרית המבוצעת עם עסקים בינוניים, לרוב בארצות-הברית.

MTM

Mark to Market – שערך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan – אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk – מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או

תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

VOLCKER

Volcker Rule – חוק וולקר הוא דבר חקיקה אמריקאי החל על תאגידים בנקאיים מסוימים וכולל איסורים והגבלות הנוגעים לפעילות מסחר נוסטרו (proprietary

trading) ולפעילות השקעה ו/או מתן חסות בקרנות מכוסות (covered funds) כהגדרתן בחוק וולקר.

<p>ח</p> <p>מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 8, 26, 37, 38, 39, 85, 154, 155, 156, 197, 195</p> <p>מגזרי פעילות פיקוחיים 7, 8, 33, 34, 85, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154</p> <p>מדינות זרות 25</p> <p>מדיניות ניהול סיכונים 76, 191</p> <p>מימון ממונף 9, 35, 62</p> <p>מינוף 8, 12, 32, 85, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 24, 25</p> <p>מסגרות אשראי 24, 174</p>	<p>א</p> <p>איגוח 32, 100, 132, 134, 138, 220, 3, 9, 17, 18, 19, 21, 26, 27, 35, 36, 37, 39, 38</p> <p>אשראי לציבור 8, 13, 20, 23, 33, 34, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 56, 57, 85, 90, 94, 98, 111, 112, 113, 114, 144, 148, 152, 154, 155, 156, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 188, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 207, 209, 212, 214, 219, 220, 26, 27, 28, 30</p>	<p>ג</p> <p>גידור 22, 39, 60, 89, 98, 100, 102, 103, 104, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 8, 138</p>	<p>ד</p> <p>דיבידנד 8, 13, 28, 38, 91, 92, 94, 100, 121, 188, 189, 190, 12, 17, 18, 20, 19</p>	<p>ה</p> <p>הון מניות 31, 91, 92, 11, 12, 16, 17, 18, 19</p> <p>הלבנת הון 74, 203, 50</p> <p>הלוואות לדיור 8, 23, 24, 32, 37, 40, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 60, 61, 98</p> <p>הליכים משפטיים 7, 16, 75, 10</p> <p>הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 164, 165, 166</p> <p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 20, 212, 15, 16</p>	<p>ו</p> <p>ועדת שטרונ 76, 191, 198, 205</p>	<p>ז</p> <p>זכויות עובדים 85, 93, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 9, 17, 18, 19</p>	<p>ח</p> <p>חובות פגומים 12, 13, 41, 42, 53, 54, 56, 111, 112, 113, 144, 148, 152, 214, 178, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 162, 161, 160</p>	<p>י</p> <p>ירידת-ערך 98</p>
<p>נ</p> <p>נגזרים 8, 18, 19, 27, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 56, 57, 62, 63, 64, 66, 68, 70, 85, 90, 93, 98, 99, 100, 101, 116, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 145, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 208, 211, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 15, 16, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 38, 39, 41</p> <p>נזילות 7, 8, 12, 27, 28, 39, 55, 73, 74, 128, 129, 132, 141, 206, 3, 5, 8, 9, 45, 46, 47, 48, 50</p> <p>ניירות-ערך 8, 11, 12, 13, 18, 22, 23, 25, 26, 31, 38, 39, 46, 47, 48</p> <p>ניירות-ערך 49, 50, 53, 56, 74, 77, 85, 89, 90, 93, 94, 99, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 127, 129, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 192, 197, 208, 214, 216, 220, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26, 38, 39, 48</p> <p>נכסים אחרים 32, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 93, 111, 112, 113, 115, 157, 158</p> <p>נכסי סיכון 30, 32, 122, 144, 148, 152, 9, 10, 13, 21, 22, 23, 24</p>	<p>ס</p> <p>סייבר 14</p> <p>סיכון אשראי 7, 8, 13, 20, 24, 25, 30, 32, 39, 40, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 62, 85, 98, 112, 113, 114, 122, 139, 140, 141, 145, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 177, 198, 206, 212, 3, 5, 8, 10, 13, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40</p> <p>סיכונים אחרים 14, 39, 8</p> <p>סיכון מוניטין 7, 14, 39, 74, 75, 8, 9, 50</p> <p>סיכון מימון 73</p> <p>סיכון נזילות 7, 12, 39, 73, 141, 3, 5, 8, 47</p> <p>סיכון סביבתי 7, 75, 3, 51</p> <p>סיכון ריבית 28, 39, 63, 3, 8, 42, 43</p> <p>סיכון שוק 7, 8, 32, 39, 62, 141, 3, 5, 8, 13, 22, 23, 24, 44</p> <p>סיכון תפעולי 7, 30, 32, 39, 74, 122, 141, 3, 8, 10, 13, 21, 22, 23, 25</p>							

ע

עמלות 8, 12, 13, 17, 20, 21, 33, 34, 37, 77, 88, 130, 142, 146, 150, 154,
155, 156, 192, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 207, 209, 213, 214,
ענפי משק 8, 23, 24, 26, 47, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 32

פ

פיקדונות הציבור 13, 23, 26, 33, 34, 36, 37, 85, 90, 98, 99, 115, 144,
148, 152, 154, 155, 156, 175, 176, 177, 179, 180, 181, 198, 199, 201,
202, 204, 205, 209, 210, 216, 217, 219, 16

ר

רווח למניה 88, 96

ש

שווי הוגן 18, 22, 27, 31, 62, 63, 64, 66, 68, 70, 72, 85, 89, 98, 101, 102,
103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 117, 136, 137, 138, 139, 140,
141, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187,
188, 189, 190, 191, 211, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 26, 27, 28, 40, 44, 49

ת

תגמול 220
תיק למסחר 25
תשלום מבוסס מניות 91, 92, 93, 16, 17, 18, 19